



# KVARTERPLAN

**SUNDHOLMSVEJ  
OMRÅDELØFT** 2009-2014



KVARTERPLAN 2008 - 2014  
SUNDHOLMSVEJKVARTERETS  
OMRÅDELØFT

Udgivet af Sundholmsvej Områdeløft 2009

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri A/S

Layout: Rikke Munk Harboe/  
Eva Christensen/ Gry Christophersen

Strategi: Borgere, Styregruppe og Sekreta-  
riat i Sundholmsvej kvarteret

Fotos: Øystein Leonardsen/ Arne Hansen/  
Lotinga/ Louise Jessen/ Helle Nielsen/  
Gry Christophersen, Birgitte Thuesen  
Maltesen

Publikationen kan rekvireres hos  
Sekretariatet for Sundholmsvej Områdeløft  
[sundholmsvej@tmf.kk.dk](mailto:sundholmsvej@tmf.kk.dk)  
eller downloades på  
[www.kk.dk/sundholmsvej](http://www.kk.dk/sundholmsvej)

Sundholmsvej Områdeløft  
Teknik- og Miljøforvaltningen  
Københavns Kommune 2009



## SUNDHOLMSVEJKVARTERETS VISION

I Sundholmsvej kvarteret summer det af liv, både blandt mennesker og dyr! I de små lommeparker kaster solen blink i vandet, og i trækrone og buske finder dyr og fugle husly. Børnene leger, de unge hænger ud, og de voksne ta'r en snak - når de da ikke lige træner i legelandet for voksne. Rundt omkring er der dukket nye gallerier og caféer op, og atmosfæren er en lun blanding af storby og Sundby. I vores kvarter er der gang i hjulene, og byen lever!

På vores byfornyeede tage og gavle sidder solceller side om side med grønne planter og blomster. Her er klima ikke noget vi snakker om: Vi gør noget ved det! Særlig stolte er vores gårdmænd, hjemmegående mødre og børn, for de har været med til at udvikle lokale løsninger på globale klimaproblemer. I vores kvarter er vi klar til en CO<sub>2</sub>-neutral fremtid!

På Sundholm går en familie søndagstur. De har taget naboen under armen og er nu på vej til det ugentlige folkekøkken på den lokale skole. Under vejledning fra kvarterets kunstnere har børn og voksne skabt små mesterværker der taler både til øjet og sjælen: Ét sted har de hjemløse bygget en kyssebænk til de unge. Et andet sted har lyskunst erstattet en mørk og skummel krog. I vores kvarter føler alle sig som en ressource, og alle har noget at komme med!





# INTRODUKTION

## INDHOLD

### INTRODUKTION

Sundholmsvej kvarterets vision.....	3
Indholdsfortegnelse.....	5
Borgmesterens forord.....	6
Styregruppeformandens forord.....	7
Borgerinddragelse og samvær.....	8
Fakta om områdeløft.....	9
Hvad har vi nået?.....	10
Fra ansøgning til kvarterplan.....	12

### KVARTERETS VISIONSTEMAER

Bæredygtighed .....	16
Evaluering og mål.....	17
Et kvarter med brede skuldre.....	18
Sundholm.....	22
Kunst, kultur og kreativitet.....	26
Idræt, bevægelse og fritid.....	30
Det synlige kvarter.....	34
Miljø og natur .....	38
Byrum og trafik .....	42
Erhverv, handel og uddannelse.....	46
Bolig og byfornyelse.....	50

### ØKONOMI OG FORANKRING

Vores netværk.....	56
Samarbejdet med forvaltningerne.....	57
Økonomi og budget.....	58
Investeringsredegørelse.....	59
Områdeløftets næste skridt.....	60
Deltagere.....	62
Kort.....	64
Luftfoto.....	65
Vil du søge penge?.....	66
Projektværkted og puljepenge.....	67
Kontakt os.....	68

# FORORD



Teknik- og Miljøborgmester Klaus Bondam

## ET SAMLET SUNDHOLMSVEJKVARTER

Sundholmsvej kvarteret har fået en gave som jeg godt kunne unde mange andre københavnere: Et områdeløft der skal binde kvarteret sammen og give det liv.

København skal være i verdensklasse når det gælder byliv, miljø og tryghed. Vi skal have plads til grønne åndehuller og til at mange forskellige mennesker lever sammen. Vi skal overlade næste generation et København der har ren luft, mindre støj og bedre sundhed - kort sagt et bedre miljø.

I jeres kvarter er der fortsat gamle og utidssvarende boliger som trænger til byfornyelse. Der er mange små lejligheder, og det gør at familierne hurtigt må flytte ud af kvarteret når børnene begynder at blive store.

Når der skal bygges om, skal det gøres miljørigtigt og med fokus på vedvarende energi og resourcebesparelser. Det vil jeg og min forvaltning meget gerne bakke op om.

Derudover er jeg optaget af de mange muligheder her er for at integrere kunsten i byrummet og

i de forskellige institutioners arbejde. Her er der virkelig potentiale! At åbne Sundholm og sætte lys på Fabrikken for Kunst og Design, de to skoler og de mange spændende institutioner, er et rigtig godt sted at starte.

Her i kvarteret findes fortsat små smedjer og værksteder. De er i risiko for at uddø hvis ikke en ny generation har lyst til at føre dem videre.

Vi skal gøre det nemmere og sjovere at gøre det rigtige, hvad enten det handler om uddannelse, arbejde eller bare almindelig god opførsel. Den sociale arv skal kunne brydes - også på Brydes Allé.

Jeres kvarter har nogle mangler og er sine steder misligholdt. Men det har også et fantastisk potentiale. Jeg tror på at I kan og vil udnytte det.

God fornøjelse og rigtig godt områdeløft!

## KLAR, PARAT, START!

På borgermødet den 6. november 2008 gik startskuddet til Områdeløft, og med denne plan er vi klar til at gå i gang med de første projekter.

For mig handler områdeløft om det nære og det synlige, og det synes jeg går igen i planen. Når jeg læser temaopslagene igennem, så glædes jeg over de mange visioner og ønsket om at gøre en forskel lokalt.

Jeg ser frem til et kvarter som jeg kan være stolt af. Som en beboer siger et sted i planen, "så ku' det jo være fedt hvis kammeraterne begyndte at komme herud til Amager", i stedet for at han altid skal til Nørrebro. Og den drøm behøver ikke ligge så langt væk! I løbet af det sidste år har jeg i hvert fald fået øjnene op for de mange muligheder vores kvarter rummer.

Sundholm udgør en smuk, kreativ oase som mange mennesker burde lære at kende. De små smøger langs Amagerbrogades buldrende handelsliv byder på overraskelser og kontrastfulde bygninger. Måske ikke så smukt som Nyboder, men til gengæld fuld af liv og sjove oplevelser.

Klimadebatten er pludselig også blevet nærværende, for her i kvarteret vil Københavns Kommune eksperimentere med klimavenlige løsninger i form af grønne tage, regnvand og meget, meget mere.

Vores skoler gør hver dag et kæmpearbejde med at forberede vores børn til en stadig mere global virkelighed - en opgave som nogle gange kan virke skræmmende stor! Det er så vigtigt at få brudt barrierer ned og mødes på tværs. Med børneprojektet "Mit Kvarter" har vi allerede taget første skridt mod større åbenhed.

I kvarterplanfasen har vi set at der er mange ildsjæle og engagerede borgere som gerne vil være med, både i temagrupper, på lommeparksture og til folkekøkken. Med affaldsdagen i april har vi fået en ny tradition, og der er sikkert flere på vej. Vi har for alvor fundet ud af at vi gerne vil noget i kvarteret - og at vi vil det sammen!

God læsning! Lad dig inspirere af de mange fantastiske ideer, og lad os løfte i flok de næste fem år.



Styregruppeformand Per Hanson

# BORGERINDDRAGELSE OG SAMVÆR

## OMRÅDELØFT HANDLER OM AT FORENE KRÆFTERNE OG GIVE KVARTERET ENERGI

I områdeløftets første fase har styregruppen og sekretariatet lagt vægt på at synliggøre kvarterets mange ressourcer og sætte dem i spil. Kvarterplanfasen har handlet om at skabe dialog mellem de meget forskellige aktører som kvarteret rummer. De som allerede var ildsjæle i kvarteret har brugt "sneboldmetoden" til at få flere med, og arrangementerne har været alsidige: Temagruppemøder for de seriøst anlagte, skraldedag for de praktiske, rundvisninger for de kulturelt interesserede, børnekunstprojekt for de yngste og fællesspisninger for alle. Sundholm og skolerne har åbnet dørene så helt nye netværk er groet frem i kvarteret. Ældre og unge har mødtes. Spejdere, rappere, breakdancere og børn har sat lyd og kulør på kvarterplanprocessen. Det har været et fantasifuldt og farverigt forår!



*"Skraldedagen var bare et kanon godt initiativ!"*

*(Bodil, 56 år, Gullandsgården)*

*"Jeg kunne godt tænke mig at være med til at sige: 'Nu har vi det her område. Hvad skal vi gøre med det?'. Og så være med i hele processen med at bygge det op. Jeg kan gøre alt hvad der passer mig med mine hænder."*

*(Anita, 32 år, bor på Sundholm)*

*"Jeg ønsker mig et sted, et stort område, hvor jeg kan gå hen og bare være sammen med mine venner. Med mulighed for at sidde ned."*

*(Muhammed, 14 år)*

*"Det er godt at sige 'hej' og kommunikere med naboforretningen. Vi kan hjælpe hinanden mere til at forbedre vores forretninger."*

*(Ms. Cao, ejer af Sakaki Sushi Restaurant)*

*"Det ku' da være fedt at det var mig der inviterede, eller som sagde: 'I ska' da komme herover!'", til mine venner ovre på Nørrebro."*

*(Jesper, 31 år, ejerforeningen Sundbyholm)*

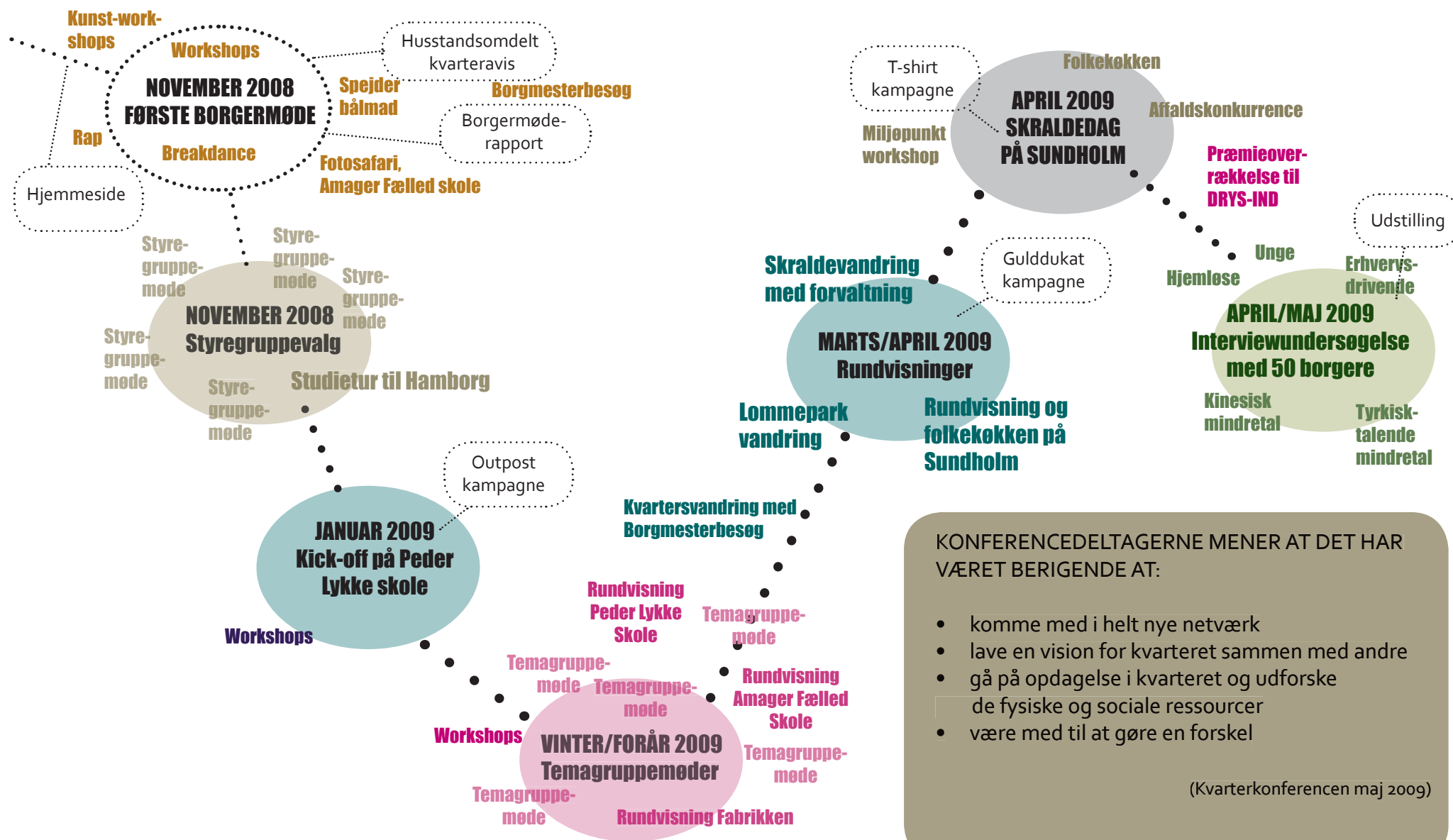
*"Det har været sjovt at arbejde sammen med lokale beboere mod et fælles projekt. Alle vil noget med kvarteret, og det er dejligt at opleve."*

*(Deltager på kvarterkonferencen)*

#### **FAKTA OM OMRÅDELØFT OG BORGERINDDRAGELSE**

- I et områdeløft er den helt centrale metode borgerinddragelse. Borgerinddragelse står generelt højt på dagsordenen i Københavns Kommune
- Der er allerede gennemført 10 områdeløft i København. Sundholmsvejkvarteret bygger på de erfaringer der er gjort bl.a. i Holmbladsgade, på Øresundsvej og i Haraldsgadekvarteret
- Et områdeløft fokuserer på de fælles kræfter og styrker kvarterets aktører i selv at tage ejerskabet over alle områdeløftets faser. Derfor udvider kvarteret gennem processen sine handlemuligheder, og bliver i stand til at løfte store lokale opgaver

# HVAD HAR VI NÅET?



KONFERENCEDELTAGERNE MENER AT DET HAR VÆRET BERIGENDE AT:

- komme med i helt nye netværk
- lave en vision for kvarteret sammen med andre
- gå på opdagelse i kvarteret og udforske de fysiske og sociale ressourcer
- være med til at gøre en forskel

(Kvarterkonferencen maj 2009)

Undervisningsforløb

Børneborgerinddragelse

Foråret 2009  
Børnekunstprojektet  
"MIT KVARTER"

Erhvervsworkshop med borgmesterbesøg

Besøg på  
boligforeningernes  
generelafsamlinger

Udstilling  
af børnekunst

Borgmesterbesøg  
Folkekøkken  
MAJ 2009  
Kvarterkonference  
Åbent hus på Fabrikken

Udstilling  
af kvarterplan

Lokalplanproces  
for Sundholm Syd

SEPTEMBER 2009  
FØRSTE PROJEKT-  
VÆRKSTED



# FRA ANSØGNING TIL KVARTERPLAN



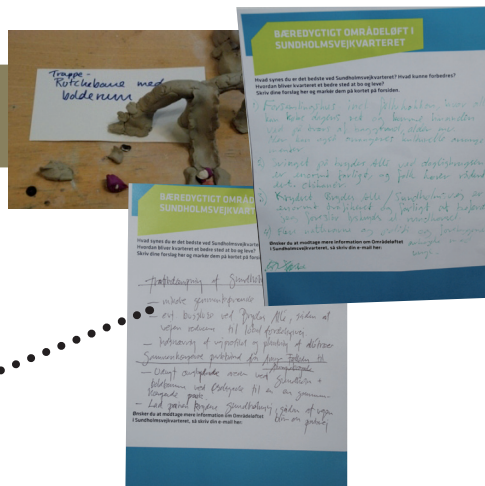
**1 ANSØGNING** Sundholmsvej områdeløft kom teknisk set til verden som to små områdeløft: På baggrund af to ansøgninger om henholdsvis Sundholmsvej Syd og -Nord, bevilgede Borgerrepræsentationen i 2008 40 mio. kr. til kvarteret ligesom Indenrigs- og Socialministeriet for samme periode bevilgede 20 mio. kr. Fra byfornyelsesmidlerne tilføres 78 mio. kr., og Helhedsplanerne har 27 mio. kr. til et løft af områdets almene boliger. Områdeløftet drives i praksis som et samlet projekt, og kvarterplanen afspejler dette ved at præsentere en samlet vision for kvarterets nordlige- og sydlige del.

**2 SEKRETARIAT OG STYREGRUPPE** I oktober 2008 ansatte Teknik- og Miljøforvaltningen Sundholmsvej kvarterets områdeløftsekretariat. Sekretariatet arrangerede i november kvarterets første borgermøde, og en uge senere valgte kvarteret styregruppen for projektet.

**3 TEMAGRUPPER** Sammen med sekretariatet har styregruppen varetaget borgerinddragelsen og på den måde sikret at der er borgeropbakning til kvarterplanen i hele kvarteret. På kick-off i januar 2009 meldte omkring 75 folk fra kvarteret sig på banen. De fordelte sig i fem temagrupper der hen over foråret hver holdt fire møder, rundvisninger og andre arrangementer. Kvarterplanens 9 temaer (side 18-53) afspejler temagruppernes arbejde.



**4 VISIONSARBEJDET** I hver temagrupper har man diskuteret kvarterets behov og udfordringer, udviklet en vision, prioriteret en række indsatsområder og samlet en række ideer i et projektkatalog. Alt er blevet diskuteret i forhold til kvarterets vision om social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed, og til sidst er det lagt ud til debat og kommenteret på kvarterkonferencen i maj 2009.



**6 KVARTERPLANEN** er delt i tre: Indledningsafsnittet præsenterer ideerne bag processen, midterafsnittet præsenterer de 9 tematiske visioner, og afslutningsafsnittet beskriver projektets økonomiske organisering.

**GOD LÆSELYST**

**5 DE ØKONOMISKE MIDLER** På den baggrund har styregruppen prioriteret de økonomiske midler ift. temaer/år i to budgetter, et for den nordlige og et for den sydlige del af området. Der er etableret en fri pulje for at sikre at der hurtigt kan startes projekter op, og der er valgt en række startprojekter med særlig høj prioritet (se side 58 - 61).

BUDGET NORD		BUDGET SYD	
Postnr.	Beløb	Postnr.	Beløb
1. Indledning	0	1. Indledning	0
2. Midterafsnittet	0	2. Midterafsnittet	0
3. Afslutningsafsnittet	0	3. Afslutningsafsnittet	0
<b>Samtalt</b>	<b>0</b>	<b>Samtalt</b>	<b>0</b>



2014

(fortsættes side 60)  
13

SKOLE ABC

# SUNDHOLMSKVARTERET VEJ

LYS & TRYKKEDE

**UDFORDRINGER**

- At renovere kvarterets legeplads - forbedre dem og bemærke nogle af dem
- At skabe flere aktiviteter, især for unge
- At lave idræts- og sportstilbud, musikstudier, muligheder for dans, film mv
- At lave fælles aktiviteter og klubber med åbningstid i weekendene

Kommunikation med beboere



Lære, fysiske rammer: "Vejledning" til hvad man kan bruge pladten til

ÅBENHED

Sundholms-bazaar

Tiltrække folk udefra: Andre bruger kvarteret → Født at bo der → Vores identitet



Kultur center på stoen: Mad + Tøj salg + Bazaar + Mødested

Outlet

Localer til stiftede indholdsaktivitet

MADSKOLEN



BEVÆGELSE OG AKTIVITET

Godt fysiske rammer: Legepladser, Boldbaner, Grill-pladser, Bænke

MED-EJERSKAB

ENGAGEMENT



CAFÉ

LYS!



"FLERE SMUTVEJE OG STIER - vi skal have en sti ud til Fælleden. Og en god forbindelse til metroen. Og en smutvej Rosågade - Kurlandsgade"

Green sti: indbyggere + hunde

rehabiliteringsvej, støddæmning, nedvarende arbejde, lavere



KLIMA

muligvis kunst dans

# TEMA-VISIONER

## Et kvarter med brede skuldre

Sundholm

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

DET SYNLIGE KVARTER

**Idræt, bevægelse og fritid**

Natur og miljø

**Byrum og trafik**

Ervherv, handel og uddannelse

**Bolig og byfornyelse**

# BÆREDYGTIGHED

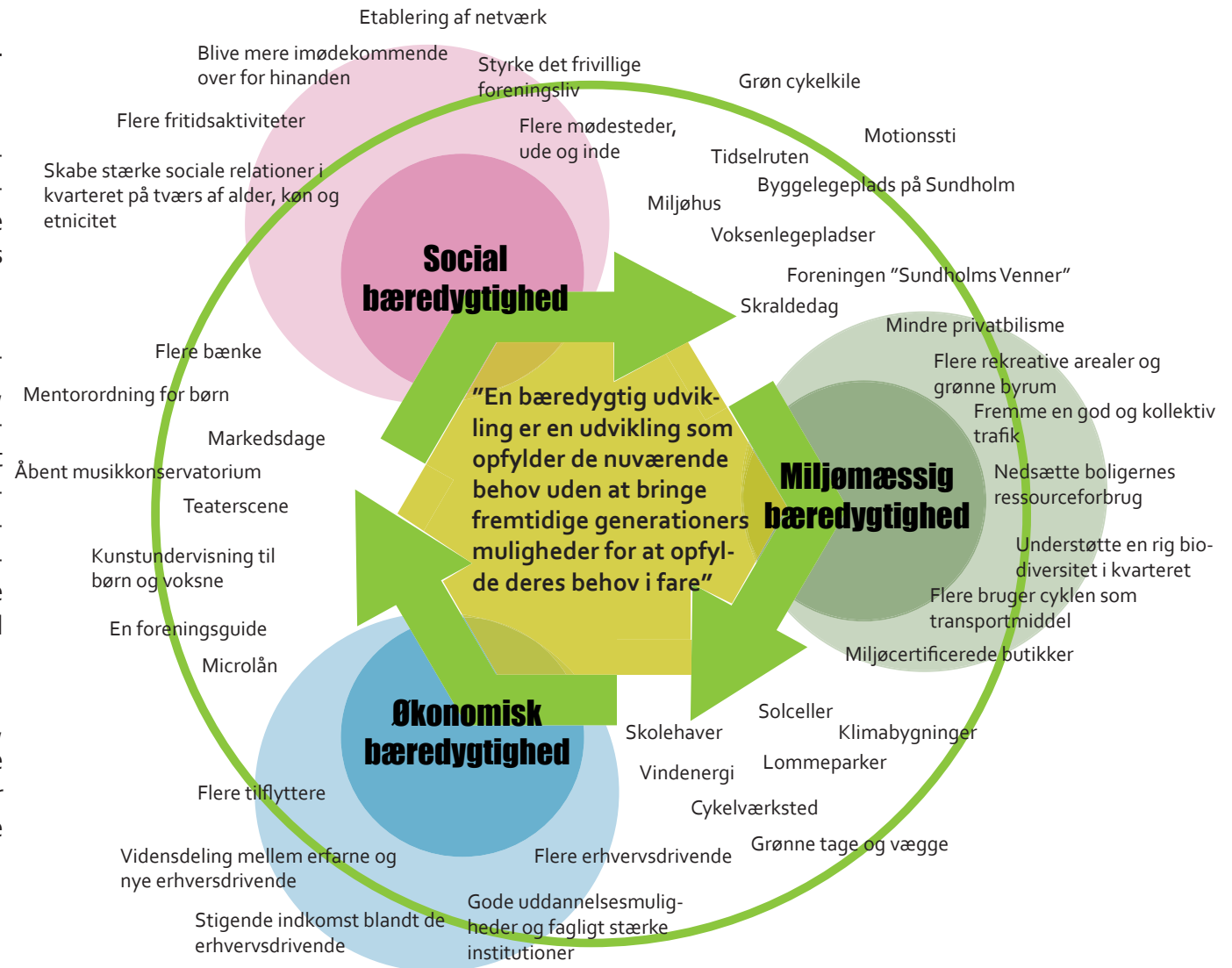
## BÆREDYGTIGHED I SUNDHOLMSVEJKVARTERET ER KOMMET FOR AT BLIVE

Når Sundholmsvejkvarteret udvikler sig de kommende år, skal de nuværende beboere og brugere have deres ønsker opfyldt. Men det må ikke ske på bekostning af kommende generationers behov.

Udviklingen skal være bæredygtig. Bæredygtighed består af tre dimensioner: En miljømæssig, en økonomisk og en social dimension. Miljømæssig bæredygtighed knytter sig til naturen, klimaet og den menneskelige sundhed. Social bæredygtighed fokuserer på kultur, uddannelse og relationerne mellem mennesker. Og økonomisk bæredygtighed handler om at udnytte ressourcerne skånsomt og skabe arbejdspladser og overskud til fremtidige investeringer.

Når vi laver projekter i Sundholmsvejkvarteret, skal de leve op til hver enkelt af de bæredygtige dimensioner - og helst dem alle tre. Sådan skaber vi frugtbare resultater i nutiden og tager højde for fremtiden. Både lokalt og globalt.

Det er det vi forstår ved bæredygtig udvikling.





# EVALUERING OG MÅL

## EVALUERING OG MÅLBARHED

For at sikre at områdeløftet hele tiden holder den rigtige kurs, vil vi sætte klare mål for alle projekter og indsatser. De skal udvikles og evalueres i forhold til områdeløftets bæredygtighedskriterier og i forhold til kvarterplanens temavisioner.

Til områdeløftet er knyttet en ph.d.-undersøgelse om bæredygtighed i kvarteret. Gennem dette forsknings samarbejde sikrer vi en løbende kvalificering, evaluering og vidensdeling omkring områdeløftets bæredygtighedsaspekter.

## DE TRE BÆREDYGTIGHEDSDIMENSIONER

**SOCIAL**

BÆREDYGTIGHED

**MILJØMÆSSIG**

BÆREDYGTIGHED

**ØKONOMISK**

BÆREDYGTIGHED

## PROJEKTKRITERIER

Vi mener at et projekt er bæredygtigt når:

- projektet har et klart mål, der falder inden for kvarterplanens vision
- flere aktører i kvarteret tænkes ind som en ressource
- indsatsen skaber fællesskab på tværs i kvarteret
- indsatsen også sikrer at fremtidige generationer kan få opfyldt deres behov
- indsatsen bygger på de kræfter og muligheder der allerede findes i kvarteret, og styrker dem
- projektet indeholder en strategi for hvordan det kan forankres lokalt
- projektet evalueres og kommunikeres så resten af kvarteret og områdeløftet kan lære af erfaringerne

# ET KVARTER MED BREDE SKULDRE

## VISION

"Vi er stolte af vores forskellighed i kvarteret! Vi tror på at åbenhed, mangfoldighed og forståelse er vejen til at leve et rigt og trygt liv, tæt på hinanden. Vores sociale netværk går på tværs af alder, køn, sprog, religion, nationalitet og faglighed. Institutionerne gør det attraktivt at bo her. Alle børn og unge har en god hverdag og et omsorgsfuldt sted at være efter skole. Kvarterets ældre er aktive og engageret i stærke netværk."



## MULIGHEDER

Kvarteret har stærke institutioner der tager hånd om børn, unge og ældre. Der er nok af lokal ekspertise og socialt drive: Ungehuset i Norgesgade og Den Boligsociale Helhedsplan har udviklet metoder til at få og bevare kontakt til kvarterets foreningsløse børn og unge. Helhedsplanen har også udviklet konceptet "Familiekursus", et tilbud til etniske familier der har behov for og ønsker et kompetenceløft i forhold til at varetage forældrerollen og fremme deres integration. Et aktivt ældreråd og landets ældste eksisterende værested DRYS IND skaber rammer, aktiviteter og samvær for voksne der søger selskab. Kvarteret forventer endvidere at få mindst to nye daginstitutioner i de kommende år. Institutionsnetværkene er veludbyggede, men kan stadig udvikle sig.

Skolerne er stærke fagligt, og de er kerneaktører i forhold til at fastholde kvarterets børnefamilier. Med stærke forældre-netværk og klare visioner har skolerne stort potentiale som netværksskabende mødesteder for både familier og andre borgere i kvarteret. Amager Fælled Skole, som er

udpeget til sundhedsprofil og madskole, vil i de kommende år i større og større grad kunne bidrage til at give familierne et sundhedsløft og fungere som et vigtigt kulturelt samlingssted.

Peder Lykke Skole er tovholder på det nystartede netværk UDSYN, der udbygger samarbejdet mellem bl.a. DR-byen, biblioteksskolen, Fabrikken, Sundholm, kvarterets to skoler og fitnesscentret SATS. Sundholm har ligeledes et ønske om at invitere kvarteret indenfor og skabe rammer for aktiviteter til glæde for alle i kvarteret.



*"Der findes hemmelige, huleagtige kroge som man kun ved findes hvis man kender kvarteret godt. Og her er plads til at kysse på en kærlighedsbænk nu..."* (Børn fra børnekunstprojektet Mit Kvarter)

# ET KVARTER MED BREDE SKULDRE

## INDSATSOMRÅDER

### DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- føle sig tryk og taget hånd om i kvarteret
- få venner i kvarteret
- blive en del af fællesskaber og netværk
- sætte dagsordenen når man er barn eller ung
- leve et sundt liv - tage det sunde valg
- arbejde sammen på tværs af institutioner

Sundholmsvejvarteret skal være et godt kvarter at vokse op i og være barn og ung i - uanset hvilket udgangspunkt man har. Vi vil arbejde for at alle familier har adgang til gode institutioner, og at alle børn har et trygt sted at gå hen efter skole.

De unge skal mødes med respekt. Der skal være "ungesteder" hvor de unge kan lide at være, og hvor de oplever at de er med til at sætte en dagsorden for deres eget liv i kvarteret. Det kan fx realiseres gennem et ungeråd der forvalter en pulje penge.

Vi vil arbejde for at alle føler sig trygge i kvarteret. Det der bryder barrierer ned og skaber tryghed er at vi kender og har respekt for hinanden. Vi vil støtte aktiviteter der styrker sammenholdet på tværs. Sundholmsvej skal være et sted hvor man føler sig blandt venner, og hvor man kender dem, man møder.

Et sundt kvarter er et bæredygtigt kvarter, og i vores kvarter skal det sunde valg være let at tage - uanset hvilken alder man har. Der skal sættes målrettet ind så motion og sund mad kommer indenfor rækkevidde. Der er et stort ønske om at forbedre mulighederne for motion for de ældre.

Netværkene skal fortsat styrkes, både for den enkelte og mellem kvarterets institutioner. Vi vil fremme det gode naboskab og dialogformer som forener kræfterne på tværs af grupper. Vi vil støtte at der bliver skabt dialog og udviklet viden om kvarterets ressourcer og udfordringer, bl.a. med dialogredskabet Naboskabet.dk.

# PROJEKTER

TRIVSELS/ RESSOURCEUNDERSØGELSE MED REDSKABET NABOSKAB.DK.

STEDER HVOR STORE FAMILIEN KANTAGE PÅ PICNIC

MADSKOLE OG FOLKEKØKKEN FOR KVARTERETS FAMILIER

NATTERAVNE

FOREDRAG, BIOGRAFKLUB OG ANDRE FÆLLES AKTIVITETER FOR HELE KVARTERET

AKTIVITETER DER FREMMER INTEGRATION PÅ TVÆRS OG PÅ LANGS

SVØMNING FOR PIGER

UNGERÅD OG UNGEPULJE

LØRDAGSKLUB FOR BØRN OG UNGE

FINDE SAMMEN I MADLAVNINGSPROJEKTER

MENNESKEBIBLOTEK: "LÅN EN PERSON TIL AT FORTÆLLE OM SIG SELV"

FAMILIEKURSUS UDBREDES TIL STØRRE DELE AF KVARTERET

KULTURCENTER MED DANS, MUSIK OG HISTORIEFORTÆLLING

WALK-AND-TALK UNDERSØGELSE MED UNGE OM DERES BEHOV

FEJRE FLERKULTURELLE HØJTIDER SAMMEN



## AMAGER FÆLLED SKOLE

vil gerne bidrage til kvarteret ved at:

- Være en attraktiv skole, stærk på faglighed og trivsel
- Lave åben forældrecafé, hvor kvarterets børnefamilier kan samles, spise og hygge
- Gøre skolens arealer og værksteder smukke og tilgængelige - også efter skoletid
- Gøre skolen til et lokalt kulturcenter for hele kvarteret
- Som Sundhedspædagogisk Profilskole gøre det sundere at være barn i kvarteret

# SUNDHOLM

## VISION

"Sundholm er kvarterets hjerte!  
Det myldrer med mennesker, og her er liv, arrangementer og kulturtilbud til alle! Eksotiske dufte blander sig med lyden af stemmer fra folk i alle aldre og samfundslag. Alle som færdes her ved at her er vi alle lige, og her behandler vi hinanden med respekt. Det er let at komme og gå på Sundholm, for stedet åbner sig ud mod resten af kvarteret. Smukt og trygt er her også, for vi tager godt vare på området - og på hinanden!"



## MULIGHEDER

Sundholm er en af Københavns gamle og mest berygtede arbejdsanstalter. Her blev skæve eksistenser sendt hen når der ikke længere var plads til dem i pænere dele af byen. Men selvom Sundholm har et ry der er lidt flosset i kanterne, er stedet i dag først og fremmest en ressource hvis omdømme sagtens kan vendes til at have et positivt fortegn.

Sundholm fremstår i dag med nyrenoverede bygninger som et af kvarterets arkitektonisk flotteste steder. Det udgør en lille by i sig selv: Her er herberg for hjemløse, aktivitetscenter, cykelværksted, smedje, klatreklub, café, børneinstitutioner, ungdomsfængsel og kunstnerfabrik. Sundholm ejer også "Marlene", som er en lille svensk træbåd, og en næsten fuldt udrustet biograf. Der er gode muligheder for at integrere disse funktioner med resten af kvarteret så alle får mere glæde af hinanden. Her kan være filmklub, teaterscene, kulturhus, udendørs mødesteder, markeder og åbne værksteder til glæde for hele kvarteret. Sundholm har potentialet til at blive et helt cen-

tralt samlingspunkt i kvarteret, fordi her er god plads til at mødes om kulturelle aktiviteter. Ikke mindst i kraft af at Fabrikken for Kunst og Design ligger på Sundholm har stedet også format til at blive en attraktion for resten af byen.

### UNDER BØGEN *af Gnags*

Lun luft og lysegrøn solspættet himmel  
Det er forår og jeg sidder her  
På bænken under bøgen  
Der kommer Ejner, mon han sætter sig ned  
Jo jo, der ka godt være fler  
På bænken under bøgen

Ejner han siger det i grunden er synd  
At vi kender så lidt til hinanden  
Her i byen

Åh ja ja  
Man ser så klart  
Sådan en forårsdag

Gengivet med tilladelse fra forfatteren



"In memory of you". Kunstværk af Heidi Hove Pedersen, 2008

# SUNDHOLM

## INDSATSOMRÅDER



### DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- sige: "Vi ses på Sundholm!"
- bruge Sundholms arealer, ude og inde
- føle sig tryk og velkommen på Sundholm
- lave arrangementer på Sundholm og deltage i dem
- kommunikere internt på Sundholm og udvikle stedet i fællesskab

Mange går tur på Sundholm og nyder atmosfæren og de gamle bygninger, men stedet opleves stadig som lukket og utrygt. Den utryghed kan der arbejdes med ved at lukke resten af kvarteret og byen indenfor og lade brugere og gæster lære hinanden at kende - i et tempo der passer alle.

Fysisk kan Sundholm gøres mere tilgængelig ved hjælp af et markedsstrøg ud mod DagligBrugsen og et mere indbydende indgangsparti ud til Sundholmsvej der også kan tjene rekreative formål.

Ved at fortælle historien om Sundholms forandring fra at være arbejdsanstalt til at blive en urban perle kan der skabes et positivt image for både Sundholm, kvarteret og København.

Vi arbejder allerede sammen med Teknik- og Miljøforvaltningen i lokalplanarbejdet omkring Sundholm Syd, og vi vil også støtte udarbejdelsen af en samlet lokalplan for Sundholm Nord. Formålet er at se aktiviteterne og bygningsmassen på Sundholm som en helhed, styrke identiteten på Sundholm som en del af kvarterets særkende og bringe de små bygninger som Kapellet og porthusene i spil. De kan være gallerier eller arbejdende værksteder á la pavillonerne i Kongens Have, eventuelt som udstillings-satellitter til Fabrikken for Kunst og Design.

Vi vil arbejde på at få et netværk med repræsentanter for Sundholms mange institutioner op at stå så kommunikationen internt kan styrkes. Med kulturforeningen "Sundholms Venner" vil vi skabe et forum hvor netværket mellem Sundholm og resten af kvarteret, aktiviteter og nye ideer kan gro og finde fodfæste lokalt.



# PROJEKTER

SAMARBEJDE MED CYKELVÆRKSTEDET OM AT PRODUCERE "SUNDHOLMSVEJKVARTERETS CYKEL"

FYSISK OMDANNELSE AF INDGANGSPARTIET VED SUNDHOLMSVEJ FRA PARKERING TIL OASE

SUNDHOLMS KIRKESAL SOM KULTURELT MØDESTED TIL FOREDRAG OG ANDRE AKTIVITETER

SUNDHOLMS JULEMARKED MED PRODUKTER FRA VÆRKSTEDERNE OG FABRIKKEN

BOLDBANEN RENSES FOR HUNDELORT OG TAGES I BRUG SOM BOLDBANE

MODELJERNBANEN FRA VERMLANDSGADE GENOPRETTES PÅ SUNDHOLM

NETVÆRK FOR SUNDHOLMS INSTITUTIONER

MARKEDS- OG HANDELSSTRØG OP MOD DAGLIGBRUGSEN

GLASPAVILLON MED CAFÉ VED SUNDHOLMSVEJ

KULTURFORENINGEN "SUNDHOLMS VENNER"

UDENDØRS AREALER OMDANNES TIL MØDESTEDER

SOMMERBAZAR



# KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

## VISION

"Kunstnerne har sat deres fingeraftryk på Sundholmsvej kvarteret! Der bliver talt til sanserne overalt i gadebilledet. Gallerier, skulpturer og installationer er skudt op, og nye passager får kvarteret til at hænge sammen og giver lyst til at gå på opdagelse. Kulturlivet starter fra neden og handler først og fremmest om at skabe noget godt - sammen. Vores mange værksteder og arrangementer tiltrækker folk fra resten af byen."



# MULIGHEDER

At en af kvarterets største arbejdspladser er en kunstinstitution, siger noget om kvarterets kulturelle potentiale. Med Fabrikken for Kunst og Design og 60 udøvende kunstnere har kvarteret et kreativt miljø der allerede er kendt i resten af København. Kunstnerne er en stor ressource, både når det kommer til at udbyde kulturelle tilbud for børn og voksne og til at udvikle kvarteret fysisk. På uddannelsessiden byder Biblioteksskolen og Teknisk Skole sig til som vigtige kulturelle aktører. Kvarterets kirker har også en vigtig, kulturel funktion, og endelig står Sundholm og de to skoler med kræfter og potentiale til at bliver stærke mødesteder for aktivitet og samvær.

De kreative netværk og aktiviteter kan gøres mere synlige for dem som bor i kvarteret, og det har vi fx gode muligheder for at gøre i samarbejde med frivillighedscenteret Netvirket. Det lokale kulturliv kan hjælpes på vej ved at arbejde tæt sammen med de store kulturaktører rundt om kvarteret: DR-byen, Kvarterhuset, Børnekulturpunktet, Amager Bio, Bryggen, By og Havn, Det Maritime Ungdomshus, Prismen m.fl.

Med kvarterets mange kulturelle ildsjæle er der også stort potentiale for at stable fester og kulturelle arrangementer på benene. Og mindst en gang om året åbner Fabrikken dørene til en af byens største kunstmesser.



# KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

## INDSATSOMRÅDER

### DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- finde et sted at mødes om aktiviteter, ude og inde
- engagere sig i kunst, kultur, musik og leg
- styrke sin livskvalitet og udvikle sig kreativt, menneskeligt og åndeligt
- komme til og fra de kulturtilbud der findes i og rundt om kvarteret
- opdage skønheden, skævheden og sammenhængen i kvarteret

Kulturliv handler om at være sammen. Derfor vil vi gøre meget for at skabe steder at mødes og synliggøre dem der allerede findes. Vi vil støtte Sundholm, Fabrikken, skolerne og kvarterets andre institutioner i at blive endnu mere tilgængelige og attraktive for resten af kvarteret, med åbne værksteder, kurser, madskole og andre aktiviteter. Vi vil også arbejde tæt sammen med Lokaludvalget som arbejder for et netværksbaseret, hybridt kvarterhus for Amager Vest.

Kunst- og kulturaktiviteter skal være tilgængelige for både børn og voksne. Man skal vide hvor man skal gå hen, og man skal kunne komme ind fra gaden og få en kulturel oplevelse uden for meget planlægning. Fx på en af skolerne, på en voksenlegeplads eller et åbent kunst- eller musikværksted. Der skal være selvorganiserede aktiviteter og steder hvor man kan udstille og opleve kunst. Og der skal være gavlmalier, små gallerier og særligt smukke og spændende byrum.

Kvarterets kunstnere og kulturelt interesserede har engageret sig i områdeprocessen og vil gerne

byde ind med alt hvad de kan, fx børnekunstprojekter og et kunstråd der kan rådgive kvarterets anlægsprojekter og sikre deres kunstneriske kvalitet og forankring lokalt.

Vi vil gøre de kulturtilbud der findes i kvarteret synlige og gøre afstanden til dem der ligger udenfor kortere, fx ved at have aktiviteter på besøg, som Ungdomsskolen i Jemtelandsgade der allerede har kurser i kvarteret. Vi vil også styrke et samarbejde mellem Universitetet, Fabrikken og måske DR-byen i forhold til at etablere gæsteboliger for kunstnere og forskere.



**FABRIKKEN FOR KUNST OG DESIGN**

vil gerne bidrage til kvarteret ved at:

- Tilbyde kulturelle projekter, udstillinger og formidling
- Gøre Fabrikken klar til besøg - forbedre de fysiske rammer!
- Udbyde kunstundervisning for børn og voksne
- Æstetisk rådgivning på kvarterprojekter

# PROJEKTER

ÅBNE MUSIKVÆRKSTEDER OG ØVELOKALER FOR VOKSNE, FX I BUNKEREN PÅ SUNDHOLMSVEJ OG I UNGEHUSET

LAVE SUNDHOLMS PARKERINGSPLADS TIL REKREATIVT AREAL MED LETTERE ADGANG TIL SUNDHOLM

TIDSELRUTEN (OPLEVELSES- OG AKTIVITETSSTI GENNEM KVARTERET)

KULTURELLE MØDESTEDER

FORMIDLING AF KULTURTILBUD

NETVÆRK MELLEM LOKALE KULTURPUNKTER

AKTIVITETSBOERS PÅ HJEMMESIDEN

ADGANG TIL MUSIKTERAPI

GENBRUGSBOERS PÅ HJEMMESIDEN

FESTIVAL, MARKED OG BASAR

FÆLLES ARRANGEMENTER I LØBET AF ÅRET

NEDLÆGGE HEGN RUNDT OM DONG

NETVÆRK MELLEM INSTITUTIONER

FLERE DIALOGBÆNKE I OMRÅDET

SMUKKE OASER OG LOMMEPARKER

ÅBNINGER IND TIL AMAGER FÆLLED SKOLE

EKSISTERENDE SOCIALE KRÆFTER SKAL STØTTES

UDSMYKKE MUREN OMKRING PEDER LYKKE SKOLE

AKTIVITETSBOERS, UNDERVISNINGSBOERS, TELEFONBOG

KULTURELLE AKTIVITETER OG FOREDRAG FX I KIRKESALEN PÅ SUNDHOLM

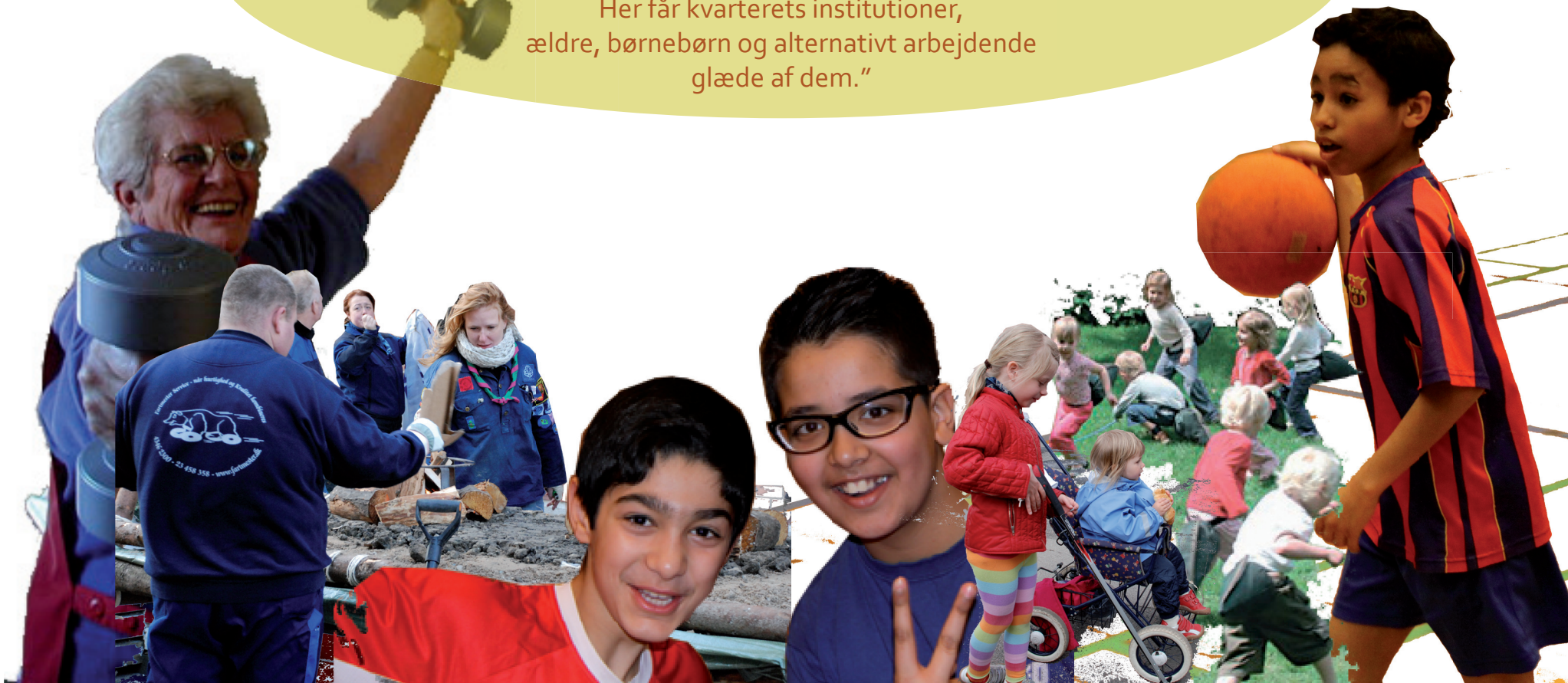


# IDRÆT, BEVÆGELSE OG FRITID

## VISION

“Foreningslivet blomstrer, og kvarteret er fuld af liv og steder at gå hen og være aktive sammen. Går man en tur en aften eller en weekend er det næsten umuligt ikke at blive inddraget i sjove og meningsfulde aktiviteter og få rørt sin krop! Også i dagtimerne bliver de mange udendørs aktivitetspladser brugt.

Her får kvarterets institutioner, ældre, børnebørn og alternativt arbejdende glæde af dem.”



## MULIGHEDER

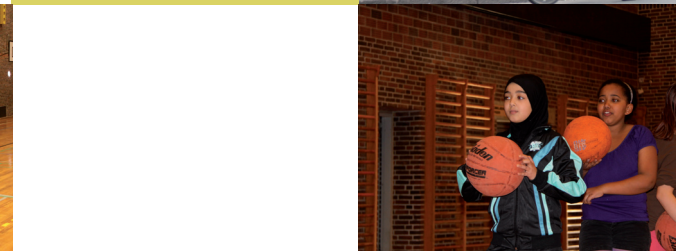
De frivillige kræfter på forenings- og idrætsområdet er store, og kvarterets hjerte banker for et aktivt liv for børn og voksne. I kvarterets lokale boldklubber, hos spejderne, i karateklubben og på skolerne oplever man kræfter, engagement og vilje til at skabe et aktivt og sundt liv. Amager Fælled Skole er udpeget til at have sundhedsprofil og vil, i takt med at den udvikler sig, give kvarterets familier et sundhedsløft.

Kvarteret har udendørs arealer der godt kan udvikles så de indbyder til aktivitet og samvær. Vi vil gerne have flere udendørs oplevelses- og aktivitetssteder, fx som perler på en snor langs Tidselruten.

Foreningslivet rundt om kvarteret giver også gode muligheder. I Fremad Amager og Prismen er der kultur- og idrættstilbud til alle, og på Prags Boulevard er der plads til skatere, Tai Chi og parkour. For den travle er der work-out i SATS oven på Kvickly.

Med Familieskolen, Miljøambassadører og cykelhold for kvinder er der gode erfaringer med at inkludere befolkningsgrupper, som traditionelt ikke har så mange aktive tilbud i hverdagen.

Frivilligcenter Netvirket hjælper foreninger og netværk med at formidle kontakter og give tilbud. Netvirket har åbnet en butik på Amagerbrogade 12, hvor man kan følge med i alle de mange gode aktiviteter, og selv melde sig på banen.



# IDRÆT, BEVÆGELSE OG FRITID

## INDSATSOMRÅDER



### PEDER LYKKE SKOLE

vil gerne bidrage til kvarteret ved at:

- Være "skolen uden døre" - en socialt og fagligt stærk skole
- Styrke børnenes demokratiske evner med elevmægling
- Skabe UDSYN og netværk mellem kvarterets institutioner
- Åbne skolen så flere kan bruge boldhal og auditorium
- Skabe en sundere hverdag for børnene ved at få motion og bevægelse ind i undervisningen
- Bygge en lokal regnskov og deltage i "Klimamysteriet"

#### DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- vælge aktiviteter ude i kvarteret til
- finde et sted at røre sig i kvarteret, ude eller inde
- kaste sig ud i idrætsaktiviteter, leg og bevægelse
- forøge sin livskvalitet ved at udvikle sig menneskeligt og fysisk
- blive en del af et aktivt fælleskab

Et sundt kvarter er et bæredygtigt kvarter! Og i vores kvarter skal det sunde valg være let at tage. Der skal sættes målrettet ind så motion, leg og sund mad kommer indenfor rækkevidde - uanset hvilken alder man har.

Livskvaliteten skal gives et løft ved at skabe gode, fysiske rammer for både krop og sjæl. Vi vil arbejde på at få flere aktivitetsarealer i kvarteret, både sportspladser og voksenlegepladser, bl.a.

i samarbejde med Kuben i projekt "Bevægelse i gaden". I samarbejde med de lokale institutioner skal de områder, der allerede er i brug til fritidsaktivitet, forbedres og deres funktionaliteter udvides. Vi ser for os et motions-kraftcentrum fx i området ved Birketinget/Præstevænget blive til i et partnerskab mellem Peder Lykke Skole, Præstevængets Fritidsklub og de omkringliggende boligforeninger. Kvarterets (livs)kunstnere kan tænke med når der skal skabes fysiske åndehuller, hvor man kan lege eller finde ro.

Vi vil støtte projekter der fremmer et aktivt fritidsliv for både børn og voksne. Det gælder forenings- og idrætslivet som foregår i klubber, foreninger og på skolerne. Og det gælder selvorganiserede aktiviteter og idræt, der kan foregå midlertidige steder, langs en motionssti gennem kvarteret eller på åbne voksenlegepladser (som måske bliver til skøjtebane om vinteren). Vi vil støtte at de mange aktiviteter bliver formidlet fx gennem en aktivitetsguide.



# PROJEKTER

VOKSENLEGEPLADSER  
SKØJTEBANE OM VINTEREN  
SKRALDEDAG SOM TRADITION  
AKTIVITETSBOERS PÅ HJEMMESIDEN  
AFMÆRKNING OG SKILTNING TIL LEGEPLADSER  
ALLE KVARTERETS BOLDBURE SAMLES PÅ EN RUTE  
BOLDBANER RENSES FOR HUNDELORT OG BRUGES TIL BOLDSPIL  
BYGGELEGEPLADS PÅ SUNDHOLM IDRÆTSLERGEPLADS VED TINGVEJ/ PRÆSTEVÆNGET  
ÅBNE VÆRKSTEDER FOR VOKSNE MED INSTRUMENTER/ KUNSTFACILITETER TIL LÅNS  
MOTIONSSTI GENNEM KVARTERET OG UD TIL FÆLLEDEN - UD UNDER ÅBEN HIMMEL

AKTIVITETSNUM FOR UNGE - FX SKATERE OG PARKOUR  
FESTIVALER OG ANDRE FÆLLES ARRANGEMENTER I LØBET AF ÅRET  
TIDSELRUTEN: OPLEVELSES- OG AKTIVITETSTI GENNEM KVARTERET  
SELVORGANISEREDE AKTIVITETER FOR VOKSNE  
FÆLLES AKTIVITETSOMRÅDER, FX VOKSENLEGEPLADSER  
FÆLLES MADLAVNING MED SUND MAD

# DET SYNLIGE KVARTER

## VISION

“Når man drejer op ad Sundholmsvej, sker der noget! Områdeløftet har efterladt sig synlige spor, og de bliver ved med at fortælle kvarterets historie. Farten bliver automatisk sat ned, for her er noget at kigge på, og her er noget at blive inspireret af. Vi er stolte af vores kvarter. Vi synes vi er noget særligt, og det fortæller vi den gode historie om. Også i resten af byen kender man Sundholmsvej kvarteret. Især når talen falder på bæredygtig byudvikling, stærke netværk og klima, trækkes vi frem som det gode eksempel.”

Sundholmsvej

## MULIGHEDER

Sundholmsvej kvarteret er et gammelt Sundby-kvarter med stærke rødder og et ry for at kunne klare sig selv. I dag er vi et moderne og mangfoldigt Amagerkvarter, med alt hvad der hører til af dynamik, fremdrift og sociale brudflader. Det giver nogle spændende muligheder for at udvikle kvarterets identitet og selvopfattelse i takt med resten af Amager.

Stolthed kommer indefra, men det har også en betydning hvordan andre ser på os. Derfor vil vi fortælle resten af København at det rykker at bo i Sundholmsvej kvarteret.

Bag den kradse overflade gemmer sig stor kulturel og menneskelig værdi. Arbejdet med kvarterplanen har skabt nye sociale netværk og forstærket kvarterets opmærksomhed omkring sine egne ressourcer. Sundholm har vist sig at være en guldgrube af spændende mennesker og projekter, som meget gerne vil bringes i spil. Sammen med de almene boligforeninger, der nu samles i Den Boligsociale Helhedsplan, er grunden lagt til

at fortælle en positiv historie om et kvarter, der bryder med en nedadgående social spiral.

Kvarterets ældre er ressourcepersoner som kan huske byens historie. Deres erindring er værdifuld og kan være til glæde for børn og unge - som til gengæld kan lære dem at skrive sms-beskeder.

De unge skal være med til at fortælle den gode historie - og det vil de gerne: Rap- og breakdancergrupperne fra Ungehuset har allerede vist at de gerne stiller op, som da de på borgermødet i efteråret tog kvarteret med storm. Vi tror på at det er de unge der skal bringe kvarteret ind fremtiden, og det bakker vi dem op i at gøre med stolthed, respekt og med deres egen stemme.

Når det kommer til kvarterets fysiske identitet, så inviterer kvarterets pladser, veje og andre byrum til en samlet designstrategi. Den kommende byfornyelse kan understøtte en fysisk boligforbedring og give kvarteret et udtryksmæssigt løft som vil komme alle til gode.



# DET SYNLIGE KVARTER

## INDSATSOMRÅDER



DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- føle sig stolt over kvarteret
- få kendskab til kvarterets historie
- opdage kvarterets mange perler
- udvikle sine medborgerkompetencer
- overskue kvarterets muligheder og kendetegn

Ved at bruge et konsekvent og særegent design i byinventar (bænke, lamper osv.) styrkes det genkendelige og dermed også kvarteret som mere end blot streger på et kort. Med kreative og tydelige skiltninger og en visuel informationsstruktur åbner kvarteret sig over for sig selv og dem som kommer på besøg. Derved nedsættes hastigheden til fordel for en styrket og rig byoplevelse.

Vi vil støtte projekter der styrker kvarterets identitet, stolthed og sociale selvbevidsthed. Projekter der skaber ansvarlighed og får unge, voksne og seniorer til at tage ejerskab.

At styrke det civile samfund er en kerneopgave for områdeløftet. Med det mener vi at kvarterets demokratiske kompetencer skal udvikles og styrkes. Den enkelte skal føle sig klar til at kommunikere med kommunen, naboen eller boligbestyrelsen.

Vi vil arbejde for at skabe et positivt image udad og indad i kvarteret. Vi vil kommunikere kreativt, fysisk og virtuelt om hvad der sker i kvarteret og hvad kvarteret har at byde på. Det kan være i udhængsskabe, nyhedsbreve, informationsstandere, sms-beskeder og internet. Men det kan også være i form af kunstværker, installationer og happenings.



# PROJEKTER

LOKALEBØRS MED KVARTERETS MØDESTEDER

BRUG AF SKOLERNE MELLEM 16.00 OG 8.00

"PÅ BESØG HOS EN DU IKKE KENDER"

SAMLET DESIGNSTRATEGI FOR KVARTERET

INTERNETPORTAL

SMS-FLISER MED PODCAST

FORENINGSGUIDE

CASE-HISTORIER, IDENTITETSKAMPAGNER OG OPLEVELSER

SPECIALDESIGNET KVARTERSTOL ELLER -BÆNK

FOREDRAG, BIOGRAFFORESTILLINGER, EVENTS

HJÆLP TIL AT SØGE FONDE OG PULJEMIDLER

LOKALE PARTNERSKABER

FORENINGSHUS FOR OMRÅDELØFT, HELHEDSPLAN OG LOKALUDVALG

FÆLLES CO-BRANDINGSTRATEGI FOR KVARTERETS FORSKELLIGE AKTØRER

FORMIDLE KVARTERETS FORMELLE OG UFORMELLE NETVÆRK I FORSKELLIGE MEDIER

KVARTERS- ELLER NETVÆRKSAVIS OM AKTIVITETER OG FORENINGER I OMRÅDET

STYRKE KVARTERETS SELVFORSTÅELSE SOM ET SOCIALT BREDSKULDRET KVARTER

NETVÆRK, RÅDGIVNING OG ARRANGEMENTER FOR BOLIGFORENINGER OG BESTYRELSER

STORT VARTEGN SOM VELKOMST TIL KVARTERET, FX UDSIGTSHUS MED KVARTERCAFÉ ØVERST PÅ AMAGER FÆLLED SKOLE



# MILJØ OG NATUR

## VISION

"Ikke mindst på klimaområdet er Sundholmsvej kvarteret blevet et fyrtårn! Her kommer folk fra hele byen for at se hvordan vi har båret os ad med at give en ældre bydel et miljømæssigt løft. Det er her man henter viden og inspiration når der skal laves bæredygtig renovering af lejligheder, og når der skal eksperimenteres med lokale klimaløsninger. Sundholmsvejskvarteret er blevet en lokal løsning på en global udfordring!"



## MULIGHEDER

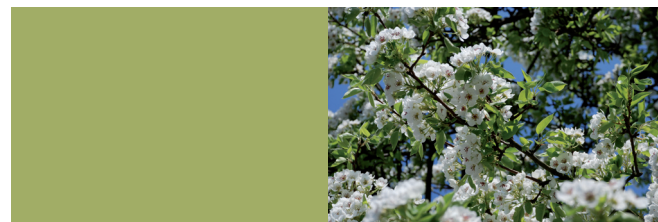
Når fremtidens udfordringer indenfor miljø og klima skal løses, så er byen ikke problemet: Byen er løsningen! Her i Sundholmsvej kvarteret bugner det af muligheder for at virkeliggøre visionen. Her er plads mellem husene, og mange vejstrækninger er langt bredere end den trafik de skal bære. Her kan nye træer skyde op, og blå og grønne elementer få plads i byrummet.

Mod øst støder Prags Boulevard op mod kvarteret og mod syd Urbanplanen ligesom der er gode forbindelser til DR-byen og Amager Fælled. Det skaber mulighed for nye grønne forbindelser, til glæde for både dyr og mennesker.

Kvarterets pladser og en del af gårdene giver god mulighed for at tænke i nye grønne baner. Her kan vi inddrage en klimatilpasningsstrategi, så vi fx bruger regnvand aktivt til at forbedre byrummets kvalitet og skabe nye levesteder for dyr og planter.

Københavns Kommune og forsyningsselskaberne har desuden udpeget Sundholmsvej kvarteret til et eksempel kvarter. Her skal der eksperimenteres med nye klimaorienterede energi- og ressourceprojekter. Det giver en unik mulighed for at finde nye og inspirerende veje.

Endelig er her mange bygninger med tage der egner sig godt til at begrønne og til at sætte solceller op på. Solcellerne kan give strøm til kunstneriske projekter der forskønner kvarteret og til bedre belysning.



# MILJØ OG NATUR

## INDSATSOMRÅDER

### KVARTERET SKAL VÆRE PRÆGET AF:

- bæredygtig byudvikling
- gode steder at mødes og arbejde med miljø og ressourcer
- en bevidst grøn og blå strategi i bygninger og byrum
- bygninger med et lavt energiforbrug - og brugere med højt kompetenceniveau
- at hele byen (gerne hele verden) kommer for at lære om miljø og klimatilpasning

I en tid hvor klima synes at overskygge alle andre miljøproblemer, er det vigtigt at holde fast i at miljø både handler om at reducere energi- og resourceforbruget og om at gøre byen mere selvforsynende med ilt, dyr og planter. Naturen skal inviteres ind i byen. Vi vil støtte en udvikling som fremmer brugen af planter tilpasset det lokale klima og miljø, og som giver grundlag for et rigt dyre-, insekt- og fugleliv.

Når ejendomme skal byfornyes, eller nye byudviklingsprojekter skal sættes i gang, vil vi fokusere på lavenergi og lokal afledning af regnvand. Det sidste skal bruges til at skabe nye, rislende oaser for mennesker og levesteder for byens dyr.

Vi vil desuden blive bedre selv til at forstå konsekvenserne af vores handlinger og skabe forudsætninger for at handle. Der skal sættes aktiviteter i gang som øger bevidsthed og viden om energi, ressourcer og byens natur. Det kan både være til børn og unge i skolerne, de ansatte i ejendommene og bydelens mange brugere og beboere.

Vi skal også kunne komme rundt på en mindre miljøbelastende måde, både i kvarteret, i byen og i regionen. Det kan være ved at få flere delebiler, bedre forhold for cyklister og et øget fokus på de mange gode, kollektive trafikforbindelser der er i kvarteret og lige rundt om.





# PROJEKTER

LOMMEPARKER

SKOLEHAVER

VINDENERGI

NY BELYSNING

GRØNNE TAGE OG VÆGGE

SOLCELLER PÅ TAGE OG FACADER

UDDANNELSE AF EJENDOMSFUNKTIONÆRER

MILJØAMBASSADØRER BLANDT BEBOERE

GENBRUGSSTATION PÅ ELLER BAG SUNDHOLM

TRE KLIMABYGNINGER SOM GØRES ENERGIVENLIGE

VÆRKSTEDER MED MULIGHED FOR HOBBY-ARBEJDE

CYKELVÆRKSTED OG REPARATION AF FUNDNE CYKLER

MOBILITY MANAGEMENT (MILJØBEVIDST MOBILITET)

BEPLANTNINGSSTRATEGI FOR PLADSER, VEJER OG GÅRDANLÆG

OPTANKNINGSPUNKT FOR ELBILER ELLER BRÆNDELSCELLER (BRINT)

UDLÅNSCENTRAL MED UDLÅN AF BOREMASKINER, GRÆSSLÅMASKINE, ELMÅLER MV.

BYTTECENTRAL HVOR MAN KAN AFLEVERE SINE GAMLE MØBLER, VÆRKTØJ MV. OG BYTTE TIL NOGET NYT

SAMARBEJDE MED ANDRE TILSVARENDE PROJEKTER I ØRESUNDSREGIONEN OG EUROPA



# BYRUM OG TRAFIK

## VISION

"Kvarterets grønne oaser gi'r lyst til bevægelse og aktivitet! Vi bliver lidt længere ude i byrummet, for det er så indbydende at slå sig ned her. Vi er tæt på både City, fællede og strand, og vi bevæger os til og fra langs gode og trygge ruter. Nye grønne stier binder kvarteret sammen på tværs, så det er nemt at mødes med hinanden og styrke de sociale relationer."



## MULIGHEDER

I kvarteret er der god plads mellem husene og vejen. Der er mange hjørner og brede fortove hvor der kan plantes grønt. De kan bruges til aktiviteter og små opholdssteder for kvarterets beboere.

Mellem de trafikerede veje går naturlige bevægelsesstier og passager som egner sig godt til cyklister, fodgængere, motionister og hundeluffere. På disse ruter kan indlægges aktivitets- og legemuligheder. Et forslag kunne være "Tidselruten", der kunne løbe parallelt med Sundholmsvej, og "Ho Chi Minh" stien som går gennem den sydlige del af kvarteret.

Der er gode muligheder for at samarbejde med VIBO om at renovere udearealet ved Telemarksvænget/ Kornblomstvej/ Rørsågade og skabe et sammenhængende grønt aktivitetsforløb fra Amagerbrogade til Sundholm.

Vi skal arbejde sammen med skolerne, institutionerne, foreningerne og beboerne i området om at skabe et attraktivt aktivitetsområde i den syd-

lige ende af kvarteret og på egnede arealer i den nordlige ende.

Amagerbrogade er en pulserende hande­lsgade, og vores kvarter skal kunne tilbyde en rolig plet hvor vi kan spise en is og få en sludder, eller hvor børnene kan lege. Når strøggadeprojektet på Amagerbrogade er færdigt, skal det være helt naturligt at krydningsforbindelserne til kvarteret er fx Brigadevej, Hallandsgade, Kornblomstvej og Tingvej.



# BYRUM OG TRAFIK

## INDSATSOMRÅDER

### DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- finde et grønt område
- lege, motionere, finde ro og sanselse byrummet
- bevæge sig på kryds og tværs og gå på opdagelse
- cykle, gå og tage kollektiv trafik
- finde en parkeringsplads - også når man som handicappet skal rundt i kvarteret
- tage grunde midlertidigt i anvendelse
- skabe kvalitet og bæredygtighed i byrumsinventaret

Der skal ikke være mere end 200 meter til en grøn plet i Sundholmsvej kvarteret! En grøn plet kan være en midlertidig beplantning, en lommepark eller en krukke med blomster på gaden!

Gaderummet skal flere steder indbyde til leg og aktivitet eller ro og sanselighed for beboere i alle aldre. I kvarteret er der mange hække og hegn. Vi vil i stedet gerne have udsyn og perspektiv! Derfor vil vi lave bedre stier og krydsningsmuligheder. Vi vil gerne åbne gårde og ejendomme, der hvor det giver mening for dem som bruger dem til dagligt. Positivt naboskab kan starte med at man fjerner hegnet, og invitere naboen på kaffe!

Vi arbejder for at det bliver lettere at gå på opdagelse i Sundholmskvarteret. Bevægelsesstrøg, aktivitetsområder og grønne områder kan oplyses fx med solcelledrevne lamper.

Det skal være let at cykle, gå og løbe igennem kvarteret. Det skal også være let for gangbesværede og handicappede at komme omkring og at besøge kvarteret udefra. Vi vil arbejde på en grøn cykelruteforbindelse i den nordlige ende af kvarteret mellem Amager Fælled og Amager Strandpark, gerne med passage gennem Sundholm.

Forholdene for cyklister skal generelt forbedres i den nordlige ende af kvarteret, evt. ved at ensrette veje.

Det skal være let for beboerne og dem som arbejder i kvarteret at parkere deres bil. I forbindelse med parkeringsstrategien for København vil områdeløftet arbejde på at finde løsninger på parkeringsproblematikken.

Sundholmsvej og Amagerbrogade skal gøres lettere at krydse bl.a. ved Brydes Allé og indkørslen til Sundholm. Vi vil også gerne arbejde videre med en trafiksanering af Tingvej.

Sundholmsvej kvarteret skal være blandt de rene på Amager. Derfor gør beboerne og grundejerne rent i kvarteret mindst en gang om året i fællesskab. Grundejerne og kommunen skal i mellemtiden overholde deres forpligtigelser til renhold. Når kommunens forpligtigelse overgår til private, skal niveauet fra april 2009 holdes.

# PROJEKTER

SUNDHOLMSVEJ NORD KOBLES TIL DEN GRØNNE CYKELRUTE  
ENSRETNING AF SVERRIGSGADE OG HALLANDSGADE FOR AT  
SKABE BEDRE PLADS TIL CYKLER OG BILER  
GRØN CYKELKILE FRA STRANDPARK TIL FÆLLED  
BREDERE CYKELSTIER TIL BL.A. CHRISTIANIACYKLER  
INDSNÆVRE VEJAREAL PÅ TINGVEJ OP MOD PEDER LYKKESVEJ  
FOR AT DÆMPE FART OG ANVENDE AREALET TIL AKTIVITETER  
BYRUMS- OG TRAFIKSTRATEGI  
UDVIDE BYCYKELZONEN TIL 2300  
GRØNT AREAL PÅ P-LADS VED SUNDHOLM  
P-ANLÆG UNDER SKOTLANDS PLADS  
FLERE OFFENTLIGE P-PLADSER TIL HANDICAPPEDE  
SAMLET AKTIVITETSOMRÅDE VED TINGVEJ/ BIRKETINGET/  
PEDER LYKKESVEJ OG SÆTERDALSGADE  
INSTITUTIONER OG AKTIVITETSOMRÅDER  
BELYSNING AF FACADER  
FLERE AFGANGE PÅ BUSRUTE 12  
OMDANNE BIRKETINGET, SOM I DAG ER ET TOMT STYKKE  
VEJ OG ET BOLDBUR, TIL AKTIVITETSFORMÅL



OMDANNE SKOTLANDS PLADS OG OMRÅDET VED  
KORNBLOMSTVEJ/RØRSÅGADE  
OMDANNELSE/ MIDLERTIDIG ANVENDELSE AF TOM GRUND VED  
TELEMARKSGADE  
TRAFIKFORANSTALTNINGER, FX RUNDKØRSEL ELLER BUMP OG  
FLERE VEJTRÆER  
TRAFIKSANERING AF HELE TINGVEJ  
RUNDKØRSEL PÅ SUNDHOLMSVEJ VED BRYDES ALLÉ  
FORBEDRE ADGANG TIL METRO/ KRYDSNINGSMULIGHEDER PÅ  
AMAGERBROGADE OG VED DR-BYEN  
REDUKTION AF GENNEMKØRENDE BILTRAFIK FRA OMEGNSKOM-  
MUNER, FX VED AT LEDE TRAFIKKEN UD PÅ AMAGERMOTORVEJEN

# ERHVERV, HANDEL OG UDDANNELSE

## VISION

"I Sundholmsvej kvarterets mange butikker summer det af liv! Kunderne vælger for det meste at komme til fods, på cykel eller med kollektiv trafik når de skal købe ind. Vores lokale erhversdrivende, kunstnere og uddannelsesinstitutioner har dannet nye netværk og partnerskaber. Det gør at folk fra hele København kommer på besøg for at handle og opleve vores byliv. Alle i kvarteret oplever sig selv som en ressource og føler sig inkluderet i det almindelige samfundsliv."



# MULIGHEDER

Med Sundholm, Fabrikken for Kunst og Design, skolerne og Amagerbrogade er de store aktører nævnt. Men kvarteret huser mange andre ildsjæle og uddannelsesinstitutioner som skaber viden og fremdrift lokalt.

Her er gamle værtshuse, små servicebutikker og handlende som meget gerne vil bidrage til områdeløftet med konkrete projekter og styrke deres forretningsnetværk.

I kvarteret bor mennesker fra hele verden, og nogle har stærke traditioner for at lave egne virksomheder. Amagerbrogade er under forvandling, og det vil skabe nye muligheder for at fremme kvarterets økonomiske bæredygtighed.

Kvarteret har byrum, som kan udvikles til nye handelsstrøg eller arbejdende værksteder, fx på Sundholmsvej, Tingvej og Sundholm. Endelig er der lige rundt om kvarteret en række interessante muligheder for partnerskaber med fx DR-byen, Københavns Universitet, de kreative virksomheder langs Prags Boulevard og Ørestad.



# ERHVERV, HANDEL OG UDDANNELSE

## INDSATSOMRÅDER

DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- finde den rette uddannelse
- få adgang til gode indkøbsmuligheder
- udvikle sin forretning
- skabe lokale netværk
- starte egen virksomhed

Vi vil satse på en styrket uddannelsesindsats med udgangspunkt i et samarbejde mellem de fire lokale institutioner og deres netværk. Uddannelse og kompetenceudvikling kan ske på uformelle måder, fx lokale erhvervsnetværk og mentorordninger. Vi vil styrke vores miljøprofil ved at fremme Klima+ og netværket Grønne Erhverv for erhvervslivet.

Vi vil fremme lokalt iværksætteri og gøre det lettere at være erhvervsdrivende. Det vil vi gøre ved at inddrage Københavns Erhvervscenter, skabe lokale netværk og lave forsøg med microlån, så

dan som man kender det fra Norge, USA og England. Vi vil desuden fremme partnerskaber fx mellem kvarterets unge, de lokale kunstnere og private udlejere. I en tid hvor byggegrunde ligger øde hen, og butikslokaler står tomme, vil vi arbejde med at skabe midlertidige aktiviteter og "kuvøser" hvor kreative ideer kan prøves af. Markedsdage kan også bringes i spil som en midlertidig mulighed i byrummet.



Et oplevelsesrigt og trygt byliv, hvor man har lyst til at opholde sig, forudsætter et dagliv med arbejdspladser, gallerier, butikker og andre publikumsvendte funktioner der fungerer i gadeplan.

Det kræver helhedstænkning og fokusering. I det fremtidige planarbejde skal bylivsgivende funktioner - ikke mindst handel - tænkes ind i byrumsplaner, lokalplaner osv. Tilsvarende skal cykling, gang og kollektiv trafik fremmes.



# PROJEKTER



**MENTORORDNINGER**

**ØGET FOKUS PÅ UNGE MED UTRADITIONELLE  
ERHVERVSØNSKER**

**ERHVERVSCAFÉ (MØD DIN ERHVERVS-  
KONSULENT)**

**MILJØ/KLIMAUDDANNELSE TIL GÅRDMÆND,  
EJENDOMSFUNKTIONÆRER OG SERVICESEL-  
SKABER**

**KLIMA+**

**GRØNNE ERHVERV**

**MICROLÅN**

**FORBRUGERGUIDES TIL KVARTERET**

**PARTNERSKABER MELLEM LOKALE ORGANI-  
SATIONER, KUNSTNERE OG PRIVATE GRUND-  
EJERE OM MIDLERTIDIGE PROJEKTER**

**NETVÆRKSPROJEKTER**

**INTERNATIONAL VIDENSUDVEKSLING**

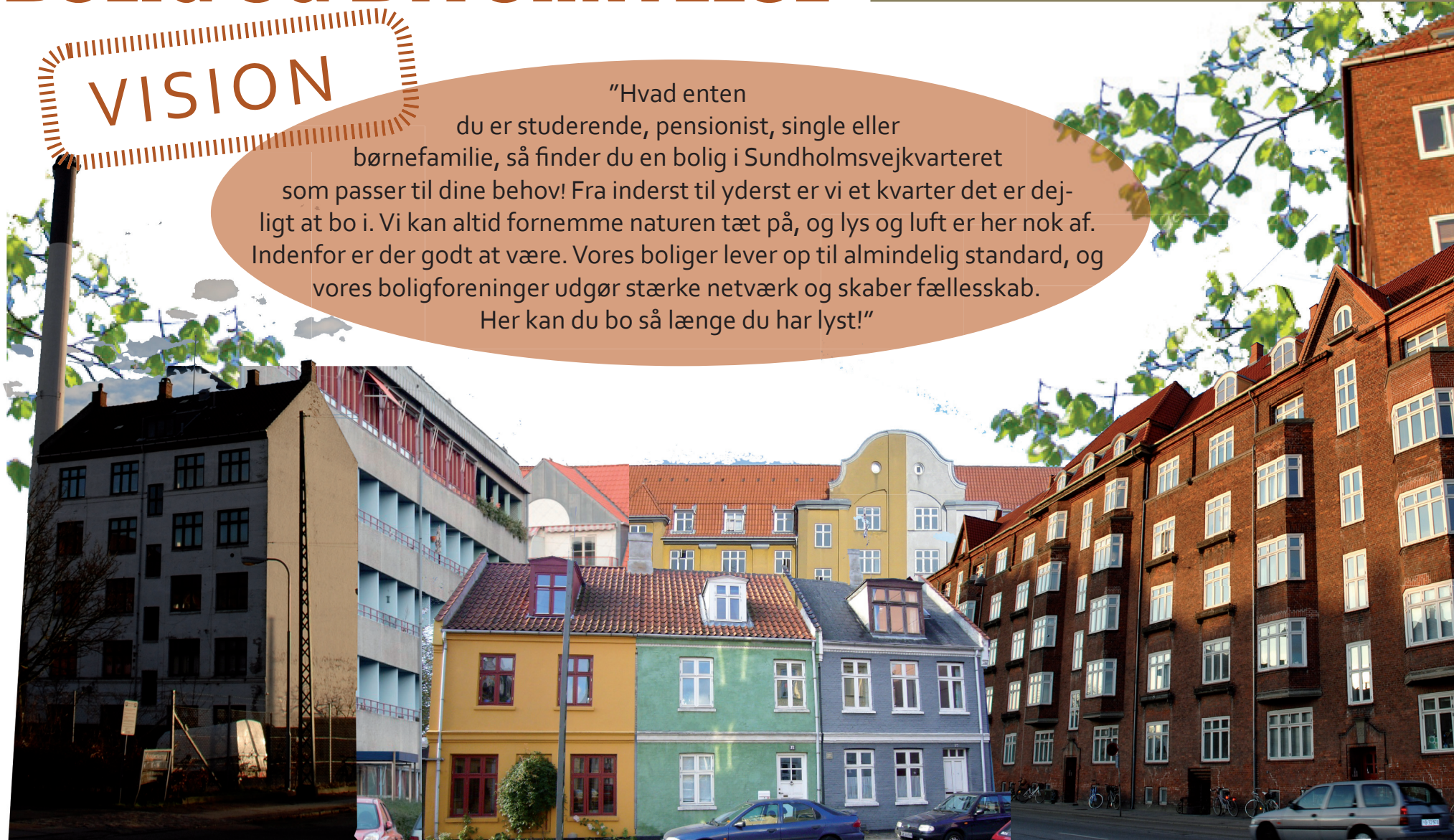
**MARKEDSDAGE**

**HANDELSSTRØG PÅ SUNDHOLM**

# BOLIG OG BYFORNYELSE

## VISION

"Hvad enten du er studerende, pensionist, single eller børnefamilie, så finder du en bolig i Sundholmsvej kvarteret som passer til dine behov! Fra inderst til yderst er vi et kvarter det er dejligt at bo i. Vi kan altid fornemme naturen tæt på, og lys og luft er her nok af. Indenfor er der godt at være. Vores boliger lever op til almindelig standard, og vores boligforeninger udgør stærke netværk og skaber fællesskab. Her kan du bo så længe du har lyst!"



## MULIGHEDER

Sundholmsvej kvarteret har i forbindelse med områdeløft fået 77.8 mio. kr. i statslige og kommunale midler. De er øremærket til at skabe tidsvarende og fremtidssikrede boliger i kvarteret, til glæde for nuværende og kommende generationer.

Vi kan støtte bygningsrenovering af boliger som mangler indeliggende toilet, og hvor hele ejendommen er i dårlig tilstand. Vi kan også støtte facaderenovering, tagudskiftning, isolering af fritliggende gavle, belysning og grønne tage. Det giver mulighed for bæredygtig bygningsrenovering og for at løfte delområder fx når der skal etableres pladser, stiforbindelser og åbne gårde.

På bagfacader og gavle, som vender ud mod gadebilledet, er det oplagt at tilbyde enten renovering, isolering eller hjælp til udsmykning. Fx kan gavlkunst eller grønne facader forskønne området.

Samspillet mellem bolig, erhverv og udearealer kan også udnyttes. Et generelt løft af bygnin-

gerne i området kan fremmes ved at skabe dialog mellem de beboere, ejere og erhvervsdrivende der anvender området, fx på strækningen ad Sundholmsvej fra Kornblomstvej til Brydes Allé.

Kvarteret har mange markante facader og småområder. Lys på facaderne kan fremhæve bygnings og delområders karakteristika. Kvarteret har også steder hvor mere lys vil kunne skabe større følelse af trykthed.

Med områdeløftindsatsen er der også mulighed for at støtte boligforeningernes arbejde, så det at bo i kvarteret også styrker den enkeltes netværk og kvarterets sociale liv.

### FAKTA OM BOLIGERNE I KVARTERET

Sundholmsvej kvarteret har 495 ejendomme med 7.037 boliger. Af disse er 80 ejendomme med 715 boliger uden bad, og 8 ejendomme med 41 boliger er uden toilet. 29 ejendomme har lav udvendig tilstand, hvilket betyder at bygningsdelene er i en sådan forfatning, at egentlig udskiftning eller store istandsættelser er nødvendig.



# BOLIG OG BYFORNYELSE

## INDSATSOMRÅDER

### DET SKAL VÆRE LETTERE AT:

- søge byfornyelsesmidler når du er ejer, administrator eller beboer
- søge støtte til at istandsætte facader, vinduer og udvendige døre på en måde der matcher kvarterets vision for byrummet
- finde en bolig som lever op til nutidige standarder, og som du kan bo i så længe du har lyst
- gøre vores boliger bæredygtige
- løfte hele delområder af ejendomme i forbindelse med anlægsprojekter
- opbygge et stærkt boligdemokrati
- få hjælp til at udvikle sin boligforening
- få grønt på toppen når der ikke er udearealer

Vi er glade for vores studerende, singler, børnefamilier, ældre og handicappede og vil gerne fastholde dem så længe de har lyst til at bo her. Derfor vil vi arbejde på at alle boliger lever op til nutidens forventninger om hvad en god bolig er. Vi ønsker

at bruge byfornyelsesmidlerne til at sikre at alle boliger får toilet, at alle udlejningsejendomme får bad og at skimmelsvamp og fugt udryddes.

Alle ejerformer kan søge støtte fra byfornyelsespuljen - undtaget er kun de almene boliger. Der skal gøres en særlig indsats for at beboere, ejere og administratorer af udlejningsejendomme bliver opmærksomme på muligheden for at få støtte til at forbedre deres boliger.

Vi vil også styrke og kvalificere boligforeningerne i deres arbejde. Fx vil vi skabe bedre oplysning om puljemidler og kurser og fremme netværkene mellem dem.

Vi vil tilskynde til at ejendomme i særlige delområder går sammen om at forskønne facader med belysning eller grønt. Sådant får vi sammenhængende og flotte gadestrøg. Ejendomme der ligger op til grønne områder, pladser, stier og aktivitetsarealer skal inddrages i områdets forskønnelse - gerne i tæt samarbejde med områdets kunstnere.

Det kan fx ske ved at renovere facader der vender ud imod gadebilledet, gerne med kunst på gavlene.

Vi ved at belysning på facader kan være med til at skabe tryghed når man færdes ude om aftenen. Belysning ved indgangsdøre, på facader, ved pladser, gårdanlæg og parker kan supplere den eksisterende gadebelysning. Igen kan en kunstnerisk tænkning være med til at fremhæve de særlige karakteristika ved bygningerne og området som helhed.

Et indsatsområde er at skabe mere grønt. Her vil vi støtte reetablering af forhaver og beplantning på husfacader. Boliger der ikke har det tilstrækkelige friareal kan i stedet lave grønne tagterrasser.

Vores boliger skal være bæredygtige. Når vi renoverer dem, er det de bæredygtige løsninger, vi vil prioritere højest: Isolering, brug af gråt spildevand, grønne tage og vandafledning. Det er løs-

ninger som sikrer at også fremtidens borgere har en god by at bo i. Vi vil også arbejde for den fremtidige by ved at stille miljørådgivning til rådighed for boligforeninger og arbejde tæt sammen med miljøeksperter.

HVORDAN SØGER JEG  
BYFORNYELSESMIDLER?

GÅ IND PÅ  
**[www.kk.dk/sundholmsvej](http://www.kk.dk/sundholmsvej)**

OG LÆS HVORDAN DE PRÆCISE AN-  
SØGNINGSKRITERIER GÆLDER FOR DIN  
BOLIGFORENING





# ØKONOMI OG FORANKRING

## Vores netværk

Samarbejdet med forvaltningerne

ØKONOMI OG BUDGET

INVESTERINGSREDEGØRELSE

## Områdeløftets næste skridt

Deltagere

**Kort**

Luftfoto

Vil du søge penge?

Projektværksted og puljepenge

**Kontakt os**

# VORES NETVÆRK

## RESSOURCEATLAS OG SNEBOLDMETODER

En væsentlig opgave for områdeløftet er at knytte mennesker og institutioner sammen i nye netværk. Dette arbejde har allerede udviklet sig "som en rullende snebold", hvor én fortæller om projektet til en anden som fortæller det til en tredje osv. - deraf navnet "sneboldmetoden".

Københavns Kommune udarbejdede i sommeren 2008 et ressourceatlas. Det beskriver de væsentligste foreninger, institutioner og ildsjæle, man mente kunne bidrage til områdeløftet og være med til at foranke projektet. Ressourceatlas



har været et særdeles godt og nyttigt redskab, som på mange måder har kickstartet vores proces.

## NETVÆRKSSTRATEGI

Vores netværksstrategi bygger fremover på en række forskellige metoder og initiativer:

- **LOKALE PARTNERSKABER**, fx Ghetto Gourmet, Ungehusets Musikrum og "Mit kvarter"
- **TEMAGRUPPER OG PROJEKTVERKSTEDER** hvor de lokalt aktive kan arbejde med projektidéer. Her kan de møde repræsentanter fra andre projekter og forvaltningerne og dermed udbygge deres egne netværk. Projektværkstederne afløser temagruppemøderne
- **STYREGRUPPEN** udgør et stærkt knudepunkt i netværket og kvalificeres løbende, gennem studieture og oplæg, til at være ambassadører for områdeløftet
- **ANDRE MULIGE PARTNERE** er fx energi- og miljøpartnere i forbindelse med Klimaplanen og kvarterets tre klimaejendomme, SSP-Amager, tilstødende projekter (fx UrbanPla-

nen), Lokaludvalget og højere læreanstalter (primært KU, RUC og Arkitektskolen)

- **HELHEDSPLANEN** for Sundholmsvejkwarteret udgør en kerne i vores netværk. Vi driver kontorfællesskab og supplerer dagligt hinandens arbejde

OMRÅDELØFT



# SAMARBEJDET MED FORVALTNINGERNE

## KVARTERETS STEMME I FORVALTNINGEN

Områdeløft har en helt særlig opgave i forhold til at skabe forbindelse mellem den almindelige borger og Københavns Kommunes forvaltninger. Sideløbende med arbejdet i temagrupperne har Områdeløft haft et tæt samarbejde med forvaltningerne. På den måde har vi forankret og koordineret områdeløftets visioner og ideer opad i systemet.

Alle forvaltninger er repræsenteret i områdeløftets styregruppe som nyder godt af deres ekspertise og sparring på tema- og styregruppemøder. Vi har haft besøg af Center for Renhold på affaldsvandringer i kvarteret, og vi har holdt særskilte dialogmøder med alle forvaltningsenheder om kvarterplanens forankring i forhold til kommunens strategier og planer.

## PLANER OG STRATEGIER

Vi ved allerede at Københavns Kommune har en række planer og initiativer i gang, som understøtter områdeløftet på forskellige måder:

**AMAGERBROGADE** Gør Amagerbrogade til en handels- og strøggade med mindre biltrafik • **LOKALPLAN SUNDHOLM SYD** På grænsen mellem Sundholm og Hørgården vil Københavns Kommune udvikle et nyt boligområde • **LOMMEPARKER, TRÆER OG ANDET GRØNT** Strategi der løfter Københavns parker og rekreative arealer, fokus på lommeparker og nye vejtræer • **PROJEKTVÆRKSTED** Hjælper kulturprojektmagere med at formulere deres tanker • **TASK FORCE INTEGRATION** Hjælper danskere med anden etnisk baggrund med at søge kommunale projektmidler • **FAGLIGHED FOR ALLE** Skal styrke faglighed, tryghed, integration og trivsel for byens børn • **TRYG BY** Koordineret indsats for at øge trygheden i byen • **KOMMUNEPLAN 2009** udstikker de overordnede rammer for den fysiske planlægning • **KLIMAPLAN** Københavns vision om at blive CO<sub>2</sub>-neutral i 2025 • **BYENS LYS** Strategi der skal øge tryghed og kvalitet i byens rum • **METROPOL FOR MENNESKER** Strategi for livet mellem husene og på byens pladser. Skal gøre København til en levende by i gadehøjde • **MILJØMETROPOL** skal gøre København til en førende miljøby, med rent vand, ren luft, grønne områder og cyklen og den kollektive trafik som foretrukne transportmåder.

# ØKONOMI OG BUDGET

## OVERORDNET FORDELING AF MIDLER

Budgettet er delt i tre hovedområder: Projekter, Exitstrategi og Sekretariat. Der er afsat 39 mio. kr. til projekter, 2 mio. kr. til exitstrategi og 19 mio. kr. til sekretariat, herunder omkostninger til styregruppen, PR og kommunikation, borgerinddragelse og bistand til arbejdsgrupper.

## ROBUSTHED OG FLEKSIBILITET

Der er lagt vægt på at budgettet er robust over for forandringer, og det vil derfor løbende blive revideret i samarbejde med styregruppen. Senest i 2012 vil der, som oplæg til sidste valg, ske en revision af selve kvarterplanen.

Midlerne er fordelt på temaer og ikke på projekter. Ved fordeling er der taget højde for indsatsområdernes bæredygtighed, deres betydning for området og mulige medfinansieringsmuligheder. Det er desuden forventningen at mange projekter vil kombinere flere indsatsområder.

## LIGE FORDELING MELLEM SYD OG NORD

Der er i budgetlægningen sket en ligelig fordeling mellem kvarterets nordlige og sydlige del som skiller ved Kornblomstvej. Sundholm ligger uden for inddelingen, men følger Københavns Kommunes egen inddeling i Sundholm Nord og Syd.

Et udbygget og differentieret budget findes i et teknisk budgetnotat. Det kan læses på [www.kk.dk/sundholmsvej](http://www.kk.dk/sundholmsvej).

## BUDGET FOR SUNDHOLMSVEJ NORD OG -SYD

Årstal	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Hovedtotal
Et kvarter med brede skuldre Sundholm	100	800	700	700	700	600	3600
Kunst, kultur og kreativitet	50	1300	1300	1300	1350	1200	6500
Idræt, bevægelse og aktivitet		200	1500	1500	1700	1100	6000
Det synlige kvarter	200	400	400	400	350	350	2100
Miljø og natur	110	1200	1500	1800	1800	1990	8400
Byrum og Trafik	500	2200	1200	1200	700	200	6000
Erhverv, handel og uddannelse	100	800	800	600	500	200	3000
Bolig og byfornyelse	500	80	40				620
Sundholms dukater	0	200	200	200	200	200	1000
Exit strategi				300	900	800	2000
Sekretariat	4200	3060	3060	3060	3060	2840	19280
Hovedtotal	5760	10440	11000	11360	11660	9780	60000

## INVESTERINGSREDEGØRELSE

Områdeløft er én ud af en række investeringer i kvarteret. Den samlede investeringsindsats skal gøre det attraktivt for eksterne investorer og fonde at støtte op om projekter i kvarteret. Udover Områdeløft har Københavns Kommune følgende indsats som er tilknyttet områdeløftet, eller udføres i nært samarbejde med. I alt findes der indsats og projekter med et samlet budget på ca. 830 mio. kr.:

- Fra kommunal og statslig side er der afsat i alt 78,3 mio. kr. til byfornyelse. Midlerne suppleres med medfinansiering fra boligelskaberne, svarende til ca. 50 mio. kr.
- Københavns Kommune indgår også i et samarbejde om at etablere en lommepark i kvarteret og plante træer ved Tingvej.
- Sammen med Kuben har Områdeløft søgt ekstraordinære byfornyelsesmidler til bevægelsesaktiviteter i området.

## PULJEN "SUNDHOLMS GULDDUKATER"

Der er nedsat en pulje til mindre projekter, dvs. projekter på 5 - 10.000 kr. eller med en kort tids-horison. Vi har valgt at kalde den "Sundholms Gulddukater", og den vil totalt set være på 1 mio. kr. med et årligt budget på 0,2 mio. kr. Sekretariatet vil med jævne mellemrum lave kampagner, men puljen kan søges løbende ved henvendelse til sekretariatet efter kvarterplanen er godkendt. Se også side 66-67.

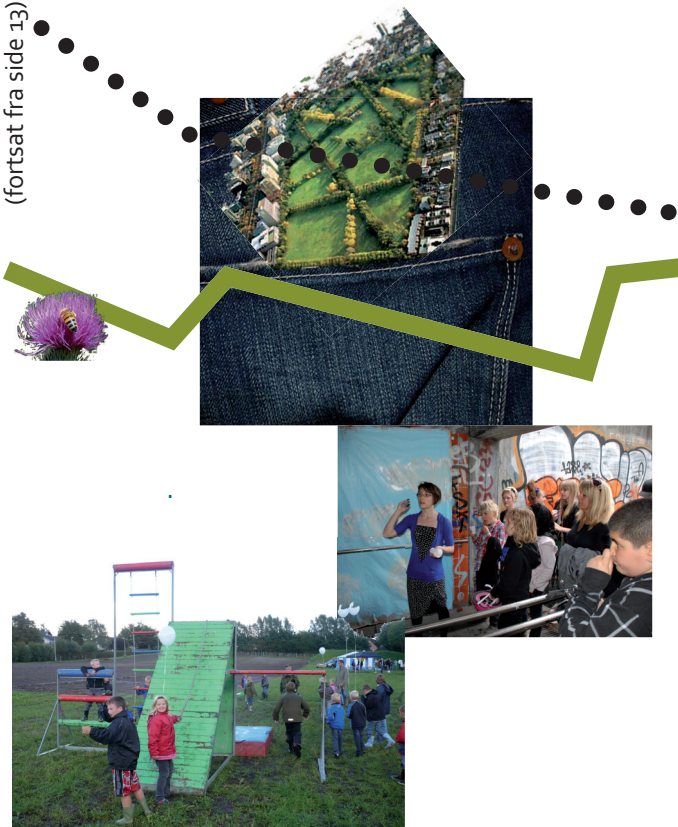
- Omdannelsen af Amagerbrogade til strøgade forventes en ramme på ca. 30. mio. kr. Afventer politisk beslutning.
- Vibo budgetterer med 22 mio. kr. i omdannelse af udearealer og opførelse af beboerhus ved Kornblomstvej/ Øselsgade.
- Der er afsat 27 mio. kr. til en boligsocial helhedsplan for Sundholmsvejquarteret, og den omfatter 14 ud af 23 almene afdelinger i kvarteret. Helhedsplanen og Områdeløftet arbejder på at blive samlokaliseret.
- Københavns Kommune har valgt at udbyde et spændende nyt boligområde ved Sundholm som skal kunne tiltrække flere ressourcerstærke borgere til kvarteret. Investeringen vurderes at beløbe sig til 500 mio. kr.
- Amager Fælled Skole investerer i de kommende år i nye facader, vinduer, toiletter og faglokaler til en samlet værdi af 33 mio. kr. Det nye fritidshjem har et budget på 6 mio. kr., og der investeres knap 6 mio. kr. i Mad-skolen.



# OMRÅDELØFTETS NÆSTE SKRIDT

Med kvarterplanen afslutter Områdeløftet sin første fase og kan så tage hul på den næste: Projektfasen. Nu skal der sættes gang i de konkrete projekter og begivenheder der udvikler kvarteret i retning af visionen.

(fortsat fra side 13)



## 2009 (efteråret)

Efterårets fokus ligger på begivenheder i lokalområdet. Vi vil invitere kvarteret til at mødes på forskellige måder, og vi sætter det hele i gang den 8. september med et projektværksted hvor følgende projekter sættes i søen:

- TIDSELRUTEN
- LOMMEPARK
- VIADUKT VED PEDER LYKKES VEJ
- BYRUMSPLAN FOR KVARTERET
- AKTIVITETESOMRÅDE VED TINGVEJ
- BYFORNYELSE

I løbet af efteråret vil Kvarterplanen blive underlagt politisk behandling i Københavns Kommune. Den forventes godkendt i Indenrigs- og Socialministeriet omkring november 2009. Herefter kan der søges områdeløftpenge i styregruppen (se også side 66-67).

## 2010-2011

Det er vigtigt at en række aktiviteter og mindre projekter kommer hurtigt i gang, så vi kan glæde os over nogle synlige resultater og forandringer. Følgende projekter er allerede så langt fremme at de umiddelbart kan sættes i gang:

- ÅRLIG AFFALDSDAG
- PARTNERSKABET UNGEHUSET (om musikrum)
- MARKEDSDAGE PÅ SUNDHOLM
- BÆNKE I KVARTERET
- SKOLEGÅRDSPROJEKT PÅ AMAGER FÆLLED SKOLE
- KONFERENCE FOR KVARTERETS INSTITUTIONER
- TRÆER PÅ TINGVEJ
- TRE KLIMAHUSE (led i Klimaplan)
- PARTNERSKABET GHETTO GOURMET

Perioden afsluttes med valg til Styregruppen.



## 2012-2014

Vi reviderer planen: Hvad kan bære i mål og hvor skal der foretages justeringer?

Eventuelle større projekter vedtages i 2012.

Exitstrategien sættes i værk: Dokumentation af områdeløftets resultater, lokal forankring af projekterne, fastholdelse af medarbejdere og afslutningsbegivenheder, fx en stor kvarterfest.

Der afholdes for sidste gang valg til Styregruppen i 2013.



# DELTAGERE

(\* har deltaget flere steder)

## STYREGRUPPEN

Per Hanson\*  
Kenno Wendelboe\*  
Manja Sand\*  
Marusa Balic Kefaloukos\*  
René Rasmussen\*  
Heidi Hardis  
Kim Jezus\*  
Mette Bols\*  
Gunnar Evars\*  
Dina Haffar\*  
Mikkel Josephsen\*  
Yasar Cakmak  
Arne Bjørn Hansen\*  
Arne Mikkelsen\*  
Birgitte Thuesen Maltesen\*  
Helene Bothilde Rønne\*  
Bo Sand\*  
Mikkel Hall\*  
Mille Winther\*  
Camilla Nørgård  
Majid Kanan\*  
Jan Salling  
Gert Rosenkrantz Fuglsang\*  
Anne Stampe Frederiksen\*  
Stine Rendal Kristoffersen  
Bibbe Jakobsen\*

Heidi Hardis\*  
Tine Hornbak\*  
Arne Bertram  
Isak Korn  
Lillian Holm  
Hanne Schmidt  
Inge K. Høier Knudsen  
Ulla Kiel Hansen

## TEMAGRUPPERNE

Ann Sofie Thorhauge\*  
Hanne H. Jensen  
Ole Ullby  
Susanne Raben Rasmussen  
Ella Ramsdal Pedersen  
Stine Kristoffersen  
Jytte Green  
Anja Puggaard  
Dan Mogensen  
Ole Petersen  
Ralf Jensen  
Sofie Bjerring  
Randi Sørensen  
Lasse W. Wøhlk  
Saida Karin Sonne  
Ida Jordal  
Luci Smith  
Susanne Byriel

Arne Johannsen  
Jobim Jochimsen  
Charlotte Kroman  
Mette Østergaard  
Erling Ekegreen  
Elkin  
Merete  
Annette  
Niki Funch  
Daniell Rasmussen  
Nan Dahlkild  
Klaus Lundberg  
Bjarne Ackey  
Sanne Mai Andersen  
Camilla Ludvigsen  
Tore Hind  
Annette Severin  
Mette Bols  
Vibeke Michaelsen  
Rasmus Schmidt  
Denniz Devici  
Anna S. Møller  
Jørgen Brandt  
Bente Brandt  
Mervat Sedhom  
Adam Carsten Petersen  
Joseph Mbida  
Kira Carlbach Nielsen

Marianne Hallgaard Christensen  
Shahriar Shams Illi  
Erik Nørgaard  
Hugo Andersen  
Tom Fuglevig  
Jacob Stavnsberg  
Mikkel Krøyer  
Nichlas Olsen  
Lars Henrik Petersen  
Henri Flex  
Charlotte Alsig  
Amin El-fil  
Lea Bawnager  
Cavallino Sandwichbar  
Charlotte Nordmann  
Kim Bøttern

## RESSOURCEATLAS

Hanne Baumann  
Asad Naqvi  
Camilla Nørgård  
Ghufran Abo Salem  
Drengene fra BASIS 37  
Ove Nielsen  
Trine Sonne  
Merete Wegger  
Jenny Nørgaard  
John Mortensen

Mikkel Josephsen  
Ralf Jensen  
Rejaa Al-Shtari  
René Rasmussen  
Iman Ahmed  
Tina Buchhave  
Breakdance-/basketgruppe i Ungehuset  
Mitzi Tofte  
Toke & Anja Kyed Amlund  
Nild Regout  
Kunstnere fra Fabrikken for Kunst og Design  
Joan Holm  
Preben Koch  
Ricky Jørgensen  
Per Berentzen  
Birthe Arp  
Lars Rimfalk Jensen

#### **BØRNEKUNSTPROJEKTET**

Karin Lorentzen  
Esben Kleeman  
Flora  
Fie  
Sofie  
Kia  
Asfan  
Rezan  
Lala

Silja  
Ida  
Emma  
Naomi

#### **ANDRE**

Lennert Kjellerup  
Helle Hagelund  
Frank Nøhr  
Bolette Højsteen  
Søren Friis-Mikkelsen  
Kim Støckel  
Niels Møller Nielsen  
Lise Karkov  
Marie Karkov  
Agnar Artúvertin  
Helle Nielsen  
Bo Møller  
Christina Graa Andersen  
Rikke Mayland Pedersen  
Henrik Fisker  
Værestedet DRYS IND  
Læsere af Nyhedsbrevet

#### **STUDERENDE**

Judith Punz  
Jane Kildemand

Lene Munk Jørgensen  
Kiki  
Luci Ellis  
Louise Thomsen  
Melike  
Irem

#### **INFORMANTER**

Camilla Haahr  
Ib Olsen  
Majed Yasir  
Sinan  
Susanne Nielsen  
Jonathan  
Bodil Balling  
Muhammed Rafique og co.  
Cleve M. Spence  
Assa Færø  
Jesper Pedersen  
Jon Eikholm  
Martin Bressing  
Tina Krogh Hermansen  
Ole  
Anita  
Christine  
Henrik

Jesper  
Maja

#### **SEKRETARIATET**

Øystein Leonardsen  
Eva Christensen  
Mads Faber Henriksen  
Stine Jensen  
Rikke Munk Harboe  
Gry Olivia Christophersen  
Louise Stine Jessen

#### **SÆRLIG TAK TIL**

Amager Fælled Skole  
Basis 37  
Fabrikken for Kunst og Design  
Grundlæggerne fra Sundholm  
Haraldsgade Områdeløft  
Kvarterudvikling  
Kvicklys Bageri  
Naboskolen  
Solstrålen  
Spejdergruppen Normannerne  
Sundholm  
Peder Lykke Skole  
Teknisk Skole  
Ungehuset  
Øresundvej Områdeløft

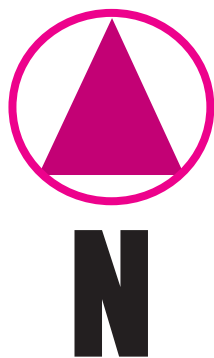
# KORT OG LUFTFOTO



Kort over Sundholmsvej kvarteret, med angivelse af større vejnavne. Kornblomstvej adskiller områdets nordlige og sydlige del.

Kilde: Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning 2008





Luftfoto af Sund-  
holmsvej kvarteret.  
Fotograferet i nordlig  
retning. I baggrunden  
ses Christianshavn og  
City.

Kilde: Københavns  
Kommunes Teknik- og  
Miljøforvaltning 2008



# VIL DU SØGE PENGE?



## SÅDAN KAN DU VÆRE MED

Du kan let være med til at føre kvarterplanen ud i livet. Til højre ser du tre forskellige måder du kan deltage på. Du er altid velkommen til at kontakte sekretariatet og få råd eller hjælp til en ansøgning.



## 1 KOM TIL PROJEKTVÆRKSTED!

Hvert efterår vil der blive afholdt projektværksted hvor styregruppen på forhånd har udpeget en række projekter som alle kan deltage i. Projekterne starter på projektværkstedet og derefter udvikles de i projektgrupper. De godkendes i styregruppen, realiseres og evalueres.



## 2 SKRIV EN ANSØGNING!

Du kan også sende en projektansøgning til Områdeløft som så vil vurdere om projektet kan opnå støtte. Som minimum skal projektet leve op til Områdeløftets projektkriterier (se side 17). Et projekt starter med en ansøgning til sekretariatet og herefter udvikles projektet, evt. med inddragelse af yderligere interessenter. Det godkendes i styregruppen, realiseres og evalueres.

## 3 SØG SUNDHOLMS GULDDUKATER!

Har du et lille projekt, eller et projekt med en meget kort tidshorisont, kan du søge Sundholms Gulddukater - en pulje der administreres af sekretariatet. Gulddukaterne fordeles løbende, og du kan altid søge puljen. Læs mere på [www.kk.dk/sundholmsvej](http://www.kk.dk/sundholmsvej).





## SÅDAN KAN DU VÆRE MED

Du kan let være med til at gøre kvarterplanen til virkelighed. På indersiden af denne bagside kan du se tre forskellige måder, du kan søge penge på. Du er selvfølgelig også altid velkommen til at deltage i områdeløftets arrangementer. Hold øje med [www.kk.dk/sundholmsvej](http://www.kk.dk/sundholmsvej) eller tilmeld dig vores nyhedsbrev på [sundholmsvej@tmf.kk.dk](mailto:sundholmsvej@tmf.kk.dk).

## KONTAKT OS

Du er altid velkommen til at kontakte styregruppen eller sekretariatet på tlf. 3263 0290 eller e-mail [sundholmsvej@tmf.kk.dk](mailto:sundholmsvej@tmf.kk.dk).

Du kan også kigge forbi os på kontoret. Vi glæder os til at se dig, og vi har næsten altid kaffe på kanden.

## SUNDHOLMSVEJ OMRÅDELOFT

[www.kk.dk/sundholmsvej](http://www.kk.dk/sundholmsvej)

mail [sundholmsvej@tmf.kk.dk](mailto:sundholmsvej@tmf.kk.dk)

tlf. 3263 0290

Områdeløft 2009

Publikationen kan downloades på  
[www.kk.dk/sundholmsvej](http://www.kk.dk/sundholmsvej)